

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 15 / CC / 26.11.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CC\15CC\

Fitxers 15CC1 i 2

XV legislatura · quart període · sèrie C · número 389

Comissió de Cultura

Sessió 15, dimecres 26 de novembre de 2025

Presidència de l'H. Sr. Joan Ignasi Elena Garcia

Sessió 15 de la CC

La sessió de la Comissió de Cultura (CC) s'obre a ****. Presideix Joan Ignasi Elena Garcia, acompanyat de la vicepresidenta, Carme Renedo i Puig, i del secretari, Ernesto Carrión Sablich. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents Imma Ferret Raventós, Rocio Garcia Pérez, Guillem Mateo Sellas i Gisela Navarro Fuster, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Jordi Bertran i Luengo, Francesc de Dalmases i Thió i Lluís Puig Gordi, pel G. P. de Junts; Carles Campuzano i Canadés i Raquel Sans Guerra, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Pau Ferran Navarro i Lorena Roldán Suárez, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns; Laura Fernández Vega, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Sílvia Orriols Serra, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la precarietat del sector de les arts escèniques, l'audiovisual i el doblatge (tram. 357-00121/15). Comissió de Cultura. Compareixença.
2. Compareixença d'una representació de l'associació Prioritat davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el punt en què es troba la candidatura Priorat-Montsant-Siurana perquè llur paisatge sigui inclòs en la llista de patrimoni mundial de la UNESCO (tram. 357-00550/15). Comissió de Cultura. Compareixença.
3. Compareixença d'una representació del Consell Comarcal del Priorat davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el punt en què es troba la candidatura Priorat-Montsant-Siurana perquè llur paisatge sigui inclòs en la llista de patrimoni mundial de la UNESCO (tram. 357-00551/15). Comissió de Cultura. Compareixença.
4. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Cultura amb la consellera de Cultura sobre la constitució del Consorci del Patrimoni Romà de Tàrraco (tram. 354-00228/15). Ester Capella i Farré, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
5. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Cultura amb la consellera de Cultura sobre els estatuts del futur consorci sobre el patrimoni romà de Tarragona i el pressupost de despeses corrents i d'inversions per al 2026 (tram. 354-00235/15). Jordi Bertran i Luengo, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
6. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya davant la Comissió de Cultura perquè informi sobre la lluita per la dignitat professional i contra la precarietat dels treballadors (tram. 356-01106/15). Susanna Segovia Sánchez, Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
7. Sol·licitud de compareixença d'Alba Sarraute Pons, codirectora de la Fira Trapezi de Circ de Reus, davant la Comissió de Cultura perquè informi sobre les propostes per a implantar un sistema més eficient per al circ a Catalunya (tram. 356-01112/15).

Jordi Bertran i Luengo, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

8. Proposta de resolució sobre els drets culturals i l'accés universal a la cultura (tram. 250-00396/15). Grup Parlamentari Comuns, juntament amb 1 altre(s) diputat(s) del Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 190, 35; esmenes: BOPC 222, 28).

9. Proposta de resolució sobre la rehabilitació dels edificis socials de l'Ateneu Agrícola i el Centre Agrícola de Sant Sadurní d'Anoia (tram. 250-00616/15). Grup Parlamentari de Junts, juntament amb 2 altre(s) diputat(s) del Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 255, 21; esmenes: BOPC 295, 4).

10. Proposta de resolució sobre el compliment de la sentència judicial sobre el retorn de les pintures de Sixena (tram. 250-00617/15). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, juntament amb 2 altre(s) diputat(s) del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 255, 23).

11. Proposta de resolució sobre l'havanera "El meu avi" (tram. 250-00676/15). Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, juntament amb 2 altre(s) diputat(s) del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 272, 58).

12. Proposta de resolució sobre la preservació dels molins paperers a l'Anoia (tram. 250-00686/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 279, 49; esmenes: BOPC 319, 5).

13. Proposta de resolució sobre la construcció d'una nova biblioteca a Argentona (tram. 250-00706/15). Grup Parlamentari de Junts, juntament amb 2 altre(s) diputat(s) del Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 285, 24; esmenes: BOPC 319, 6).

14. Proposta de resolució sobre la Biblioteca Pública de Tarragona (tram. 250-00713/15). Grup Parlamentari de Junts, juntament amb 1 altre(s) diputat(s) del Grup

Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 291, 9; esmenes: BOPC 341, 35).

El president

Comencem la sessió de la comissió amb..., el primer punt de l'ordre del dia, però prèviament a ell, és que em diguin si hi ha substitucions.

Lorena Roldán Suárez

Sí, president. Nosaltres, s'incorporarà a la comissió el Cristian Escribano en substitució del Pau Ferran.

El president

Gràcies, diputada.

Rocio Garcia Pérez

Sí, nosaltres..., nosaltres, quan es substanciïn dues propostes de resolució, la d'Argentona i també la de l'Anoia, sí que vindran els diputats del territori.

El president

Gràcies, diputada. Diputada Raquel Sans...

Raquel Sans Guerra

Sí, si ens avancem, quan es debati la moció que parla de Sant Sadurní d'Anoia, vindrà la diputada Lluïsa Llop.

El president

Molt bé.

Jordi Bertran i Luengo

En el nostre cas, Junts... Perdó, president, quan es parli de Sant Sadurní d'Anoia vindrà la diputada Montse Ortiz. I quan es parli de la biblioteca d'Argentona, vindrà la diputada Judith Toronjo.

El president

Molt bé.

Compareixença d'una representació de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya per a informar sobre la precarietat del sector de les arts escèniques, l'audiovisual i el doblatge

357-00121/15

Per tant, comencem ja amb el primer punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya per parlar, per informar sobre qüestions vinculades a la precarietat del sector de les arts escèniques, l'audiovisual i el doblatge. Ens acompanya el senyor Casanovas, Àlex Casanovas. Primer, gràcies per venir i per informar-nos. El funcionament és que vostè tindrà un quart d'hora, després parlaran els grups i després cinc, deu minuts per les qüestions que li formulin.

Moltes gràcies, endavant.

Àlex Casanovas (president de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya)

Ja comencem, comencem bé. Moltes gràcies. Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, convidats, allà baix, molt bona tarda i moltes gràcies. Primer de tot, volem agrair la invitació que se'ns ha fet per exposar quina és la situació per la qual està passant el col·lectiu de professionals de les arts escèniques a Catalunya. Intuïm que aquesta invitació és resultat de la referència directa que va fer el molt honorable president del Parlament, Josep Rull, el dia que l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya presentava la seva nova marca i passàvem a anomenar-nos Associació de Professionals de la Interpretació i la Direcció de Catalunya, per tant, d'acollir tothom i que ningú tingui la sensació de quedar-se fora.

I, com deia, el molt honorable president va fer una referència directa als diputats que en aquells moments es trobaven allà i recordo que la senyora Garcia va dir, ho entomo, ho ha presentat, vostès ho han aprovat, de manera que els estem immensament agraïts per donar-nos aquesta oportunitat. Aquell dia, el nostre responsable de la secretaria sindical va recordar quines eren les últimes xifres que

apareixien en un estudi sociolaboral que va fer la Fundació AISGE sobre la situació dels actors i ballarins l'any 2023. I era... Continua sent esfereïdora.

Només un set per cent dels actors i actrius supera els trenta mil euros d'ingressos bruts anuals, la meitat dels artistes espanyols ingressen menys de tres mil euros anuals, el setanta-set per cent dels artistes, en aquest cas actors i ballarins, ingressen menys de dotze mil euros l'any bruts per la seva feina, i un setanta-dos per cent es troba per sota de llindar de la pobresa. Només el vint-i-tres per cent dels actors i actrius superen els dotze mil euros anuals bruts per la seva feina, un nou per cent es troba entre els divuit mil i els trenta mil euros anuals, i només un set per cent, repeteixo, supera els trenta mil euros anuals per la seva feina.

Això són les dades aquelles que fan fer que, i encara estem aquí, no hem millorat pas massa, és cert que eren unes dades que venien del 2023, just després de la pandèmia, però que ja s'anaven arrossegant respecte al darrer, a l'anterior informe presentat per AISGE. Intentarem fer una exposició ràpida i clara per donar temps a tot, per sectors.

El doblatge. Tot i que Catalunya s'ha considerat durant molt temps com la capital del doblatge a l'Estat, l'ençà del 2011, en què es va perdre l'oportunitat de renovar el conveni col·lectiu, recordaran aquella reforma laboral que deia que si després d'un any de negociacions aquell conveni quedava fora de vigència, els professionals del doblatge han estat molt de temps, fins l'any 2020 exactament, sense possibilitat d'aconseguir cap millora de les seves condicions laborals i salarials a través del conveni col·lectiu. A partir de mitjans de l'any 20, en plena pandèmia, es va començar a signar pactes d'empresa amb els estudis més rellevants i més importants a Catalunya, concretament de Barcelona, no amb tots, i es va poder començar a recuperar, mica en mica, poder adquisitiu.

A veure, no se'n poden dir millores salarials, perquè ni de bon tros arribaven a recuperar els IPCs no aplicats des de l'any 2011. Això es va aconseguir gràcies a la unió d'acció de l'ADPC i també d'en aquell moment acabada de crear el sindicat Doblatge Unida de Barcelona. Els puc dir que a hores d'ara continuem sense tenir conveni col·lectiu en el doblatge a Catalunya. Però, en aquest cas, i després de gairebé un any i mig de treballs intensos per intentar que les patronals es tornessin

a configurar com a representatius en el sector i d'aconseguir que Comissions Obreres i UGT, que són els sindicats que històricament ens han acompanyat als que no estem reconeguts segons la llei de representativitat sindical, ens han acompanyat a validar els acords als que arribàvem, doncs hem tingut aquí una petita disfunció.

Per una banda, ara que havíem aconseguit la patronal i havíem aconseguit una majoria social, resulta que hi ha hagut un canvi de paradigma en els sindicats majoritaris i apostaven per fer un conveni col·lectiu de sector, és a dir, englobant el que era la part artística i la part estructural. Sempre s'ha dit la part tècnica, però quan diem la part tècnica pensem en l'operador de la taula que està dins i davant. No, es referia també a la part estructural de tot, des de l'administració fins al servei de neteja, fins al senyor que va portar les cintes amunt i avall. Doncs aquí hem tingut aquesta disparitat i s'ha tornat a parar, de manera que hem tornat a reprendre les negociacions de pactes d'empresa amb els representants de la patronal i estem intentant arribar a aconseguir unes equiparacions salarials amb el conveni de Madrid.

Això què vol dir? Que aquí a Catalunya s'està pagant menys per la mateixa feina que es fa fora de Catalunya. La mateixa feina exactament, doblar una pel·lícula per cinema o doblar una pel·lícula per televisió, si es fa aquí a Catalunya, en castellà es cobra menys que si es fa a Madrid en castellà. I en català ja no parlem. Vull dir, català no està equiparat ni tan sols pràcticament al que es cobra quan s'està doblant una pel·lícula en castellà aquí a Barcelona.

Això què vol dir? Que aquí ens trobem que qui marca el preu una mica del doblatge en català és, ve a partir de les licitacions que fa TV3. I TV3, com que no tenim ara mateix un conveni que regeixi cap preu ni res, doncs posa els preus que li sembla que hi havia fa quatre, cinc, deu anys i a part d'altres despeses marquen un màxim, mai és un mínim el que es marca a les licitacions.

Tot i que des del recent creat Departament de Política Lingüística s'ha fet una important aportació econòmica per impulsar el doblatge en català de tots els productes audiovisuals, aquest augment no es reflecteix en l'apartat dels salaris d'aquestes licitacions. I també no vull deixar de remarcar que TV3 ha fet un augment important, va pujar un vint per cent respecte fa dos anys, els diners destinats al

doblatge, però tot i així continuem estant..., (*Remor de veus.*) un vint per cent els sembla molt? La diferència entre el que es paga a Catalunya i el que es paga a Madrid? Un vint per cent per sota. És una diferència important per fer la mateixa feina.

Passarem ara a l'audiovisual. Ja us dic que aquí estem treballant i estem intentant aconseguir un conveni col·lectiu que doni protecció. En el sector de l'audiovisual els podem dir que no hem detectat una situació de precarietat laboral remarcable. Per què? Perquè mai hem tingut un conveni d'audiovisual a Catalunya. Per tant, el que fem és que ens regim pel conveni de l'audiovisual estatal. Per tant, qualsevol tipus de producció que vingui aquí, sigui per televisió, sigui per cinema o per les plataformes, té uns preus marcats que s'han negociat prèviament a Madrid.

Fins i tot TV3 aquest any 2025 aplica aquestes tarifes i condicions laborals. Per què dic que fins i tot a partir d'aquest any? Perquè l'any 1987 i a partir d'una vaga que es va crear en el sector dels actors davant de TV3 es va aconseguir signar un pacte extraestatutari que tenia en compte la singularitat de la producció audiovisual a Catalunya. Què vull dir? Doncs que allà es marcava molt el mercat. Hi havia unes tarifes que no eren les de Madrid, però en canvi sí que hi havia unes millores que feien que no treballéssis tantes hores, no haguessis de treballar tantes hores com es treballava a Madrid per una sessió de feina, per exemple, entre d'altres.

Fins que fa uns tres anys, just abans de la pandèmia, aquest pacte extraestatutari va deixar de funcionar i ara TV3 està aplicant aquestes condicions del Conveni de l'Audiovisual Estatal. El problema amb el que ens trobem ara mateix en l'audiovisual venen donats per altres motius. Són per les clàusules de sessió de drets d'imatge i de propietat intel·lectual que s'estan intentant imposar en tots els contractes de productes audiovisuals, tant el que es considerem les productores clàssiques que fan pel·lícules de cinema, com aquelles que fan productes per televisió o les plataformes.

L'entrada de la intel·ligència artificial, a més a més, en el món de l'audiovisual és una de les preocupacions més grans amb les que ens trobem. Ja no és estrany aquí que tothom hagi rebut en el WhatsApp algunes imatges creades per intel·ligència artificial de gent que s'abracen quan saps que no poden veure's ni en pintura, o de gent dient

coses que no se li hauria passat mai pel cap dir o el Robert De Niro proclamant la independència de Catalunya, per exemple, una de les més conegudes que va sortir durant un temps.

Aquí tenim que les productores de l'audiovisual grans que s'estan negociant a Madrid estan intentant que es modifiqui dins del reial decret que regula la relació laboral dels artistes en espectacles en viu, el que abans era l'antic Reial Decret 1435/85, que ara és el 5/2022, doncs estan intentant incloure una clàusula sobre l'ús de la intel·ligència artificial en els productes audiovisuals que deixaria pràcticament desprotegit del tot els artistes, podent utilitzar i fer ús de la seva imatge, de la seva veu, sense demanar permís, ni tan sols que hi hagi una remuneració a canvi. Aquest és un punt bastant important de confrontació que estem tenint a Madrid.

Fitxer 3

Volem dir també que els darrers productes que han fet alguns dels directors i directores d'audiovisual més reconeguts del nostre país, reivindicant i exaltant el fet de treballar amb persones que no són ni actors ni actrius no ajuda gens a la consideració i reconeixement professional d'aquells i aquelles que un bon dia van decidir preparar-se per ser actrius i actors. No li diguis pel·lícula, no li diguis sèrie, digues-li documental, si treballes amb gent que no són ni actors ni actrius, la nostra feina intrínseca és interpretar, fer veure que som algú altre. En aquest cas s'ha posat molt en valor que precisament no fossin actors i actrius qui protagonitzaven aquelles pel·lícules.

També, i molt recentment, hem aconseguit que quan les escoles de cinema de Catalunya, alguna de les més anomenades i amb més premis, requereixen els serveis d'actors professionals pels treballs dels seus alumnes, ara, fa un any i mig, se'ls faci un contracte de col·laboració en el que, com a mínim, se'ls doni d'alta a la seguretat social. I, fins i tot, es contempli una participació molt petita si aquell treball aconsegueix algun premi amb alguna dotació econòmica.

Com a comentari final, creiem que cal seguir facilitant la producció audiovisual a Catalunya per tal d'evitar la fuga de talent. Talent, ahir li van donar el Premi Emmy Internacional a l'Oriol Pla. Actor aquí, amb director d'aquí, amb una producció d'aquí.

No deixem que se n'hagi d'anar a treballar fora per fer audiovisual. Facilem a la gent d'aquí la possibilitat de poder treballar al carrer, en edificis, en espais, perquè, sinó, tot aquest talent que teníem abans de la pandèmia no tornarà. I el que hem d'intentar és recuperar el nivell creatiu i productiu que existia a Catalunya abans de la crisi econòmica, alguns diran 2012, el 2008 en el nostre sector ja ho vam començar a notar.

I ara passarem al teatre. Tot és molt, molt ràpid el que els explico. Ara arribem al punt més paradoxal de tots. Segons les últimes dades de la Patronal de les Arts Escèniques de les darreres temporades, s'ha arribat al rècord de recaptació i d'ocupació als teatres. Però, com pot ser que un sector que ens ha donat xifres rècord de recaptació i d'ocupació en els darrers tres anys tingui un dels col·lectius dels treballadors professionals més precaritzat? Doncs un dels motius és senzillament que aquestes dades només reflecteixen el que passa a la ciutat de Barcelona. No en sabem res de totes les companyies que fan teatre per tots els públics, teatre de carrer, teatre fins i tot de sala, però que no han passat mai per la ciutat de Barcelona.

I val a dir que fora de Barcelona hi ha alguns casos en què existeix una exhibició estable. Programen coses, sí, però en la majoria dels casos allò que ha anat bé a Barcelona, donant poques oportunitats a tota aquella gent que està començant i que està fent. Però, a més a més, si ens centrem en el panorama d'exhibició a Barcelona, veiem que darrere d'aquestes xifres s'hi amaga també la precarietat que afecta als artistes de les arts escèniques, perquè ens trobem immersos en un sistema i un ecosistema teatral que fa que una gran part de les companyies no puguin complir les condicions establertes pel conveni d'actors i actrius de teatre de Catalunya.

Darrere d'aquestes dades hi ha actors i actrius de teatre de base, que li direm, que accepten treballar en condicions precàries perquè estan sostenint amb el seu esforç el funcionament i el contingut de les sales de proximitat. Considerem sales de proximitat aquelles que no superen les dues-centes localitats. A partir d'aquí ja passen a un altre nivell. Però, paradoxalment també, són aquestes sales les que estan fent una feina imprescindible assumint un gran esforç per absorbir l'elevada demanda de companyies, actors, actrius, que davant d'un mercat laboral que els

exclou busquen l'autoocupació en condicions molt vulnerables. I és gràcies a aquestes sales de proximitat que moltes companyies poden assentar les bases del seu projecte i, eventualment, fer els salts a espais d'exhibició més grans.

Però tot això a canvi de què? Doncs, primer de tot, que l'assumir que estan acceptant riscos constants i han de sobreviure en un teatre de base precaritzat, amb una accessibilitat molt limitada a un mercat laboral que, malauradament, no garanteix mínims dignes malgrat estar regulats per conveni. Això vol dir que tothom incompleix el conveni? No. Evidentment no, si no estaríem tots fatal. Però sí, una gran part de la gent que està treballant no pot fer-ho. Un apunt que considerem important perquè el tinguin en compte, quan parlem de condicions mínimes ens estem referint al salari mínim interprofessional. Això vol dir que, en segones quines condicions, hi ha molts actors i actrius que, quan acaben al cap del mes, si poden sumar al cap del mes, no arriben ni tan sols a aquest salari interprofessional.

Aquesta és probablement una de les causes per les quals els professionals de les arts escèniques no poden viure íntegrament de la seva feina i facin que hagin de complementar-ho o, si no volen sortir del sector, i tenen l'ocasió, fent docència, fent fins i tot producció en altres companyies. I també tenim una cosa que ens fa diferents i que fa que siguem en aquest sentit precaris, no temporals, és la intermitència. Quan parlem d'intermitència, ens referim a un model laboral en què els períodes de treball remunerats són esporàdics i irregulars i sovint van seguits de mesos sense contractació. En aquest context, un actor o actriu ha de fer que els ingressos d'avui serveixin per poder viure els mesos següents quan no hi ha feina.

Això fa el que he dit abans, que ens dediquem a altres coses i, si és dins de la teva feina, mira encara, però és molt més fumut quan hi ha actors i actrius que han de deixar directament allò pel que s'han preparat per fer una altra feina que no té absolutament res a veure, res de la seva especialitat.

Què ens passa també? Que no existeix la producció teatral tal com la coneixem a Barcelona, que cada any i cada temporada es van estrenant obres noves en ciutats de vuitanta, noranta o cent vint mil habitants. De debò no hi ha públic en aquestes ciutats fora de Barcelona per poder anar a teatre i que hi hagi una producció estable?

És evident que hi ha alguna excepció. Temporada Alta a Girona, la productora Bitò, és un cas, són dos casos en un lloc concret, que és la ciutat de Girona.

A Girona, fora de Girona, ni a Lleida ni a Tarragona existeix producció teatral pròpia, es nodreixen de tot allò que es fa. Perdó, he dit que no existeix producció pròpia, mentida, sí que hi és, la de totes les companyies que he esmentat abans i que estan repartides per tot Catalunya, totes aquelles que fan teatre per tots els públics, teatre de carrer, teatre de sala, però que no estan dins del circuit de Barcelona. És aquí on trobem companyies creades per professionals molt ben formats i preparats que es mouen en un circuit diferent. Són companyies contractades en la seva majoria per les administracions públiques, pels ajuntaments, per entitats socials, pels ateneus.

Són companyies que s'han format a partir de la vocació i la passió per aquest ofici i la voluntat i necessitat d'explicar-nos històries des del seu punt de vista. Ens agradaran més o menys, però això és una altra qüestió. Són companyies, en molts casos, creades a partir de l'autogestió. I això fa que, en molts casos, i davant de la impossibilitat de poder cobrar allò que realment costa l'espectacle, en podríem dir l'autoexplotació. No estar donat d'alta des del primer dia d'assaig, no poder cobrar o pagar el que marca el conveni laboral, treballar totes les hores que calgui en qualsevol condició. A Catalunya ja no hi ha gires.

Fa deu, quinze anys les companyies acabaven una temporada a Barcelona i es bellugaven per tot el territori de Catalunya, i després algunes ho traduïen i sortien fora. Ara no, ara hi ha «bolos», és a dir, feina d'un dia, actuacions d'un dia. I si es fan dues funcions el mateix dia i al mateix lloc, la segona funció és el cinquanta per cent. Vull dir, les entrades, la segona funció em sembla que no són més barates, no? No hi ha aquella oferta de, mira, si vens a la segona tindràs el cinquanta per cent, no, és a dir, el preu de les entrades és el mateix, el sou que cobren els actors és un i mig, no és el doble.

Si estem a punt d'aprovar una llei de drets culturals que garanteixi l'accés a la cultura a tota la ciutadania, el que s'ha de fer és fer cultura, programar-la i que sigui assequible, i tant que sí, i tant que la cultura ha de ser accessible i assequible, però no a costa d'aquells que hi viuen, hi treballen i la fan. Hi ha dos punts d'aquesta llei que parla sobre vetllar per les condicions laborals dels treballadors culturals, dels

treballadors de la cultura. La solució no és gaire complicada. Cada vegada que ens arribi o que contractem des del nostre ajuntament a una companyia, demanem-li, a part de si estàs al corrent de l'IRPF, de la seguretat social, etcètera, demana-li també que t'aporti els contractes de la gent que treballa a la companyia, i ho podràs comprovar fàcilment si aquella gent està en condicions o no està en condicions.

Assegurem-nos de pagar la cultura al preu que val. No pot ser que, bé, és que potser m'estendré ara..., no pot ser que algú et vingui a una companyia de sis actors fent teatre familiar, et demani un catxet de mil vuit-cents euros i diguis, hòstia, és molt car, que a més és pels nanos, això, i les entrades estan a cinc euros. Aquí és on entra l'Administració. Hosti, fan la mateixa feina que qualsevol gent, després si volen els hi puc fer una mica de quatre números i de seguida veuran que això és inviable de totes, totes, per mantenir una empresa, que és la teva. (*Veus de fons.*) He d'anar més ràpid, oi? (*Veus de fons.*) Ah, ui, ja m'he passat quatre minuts. No, vaig molt ràpid, ja vaig molt ràpid.

Hem d'aprovar una llei de mecenatge, que farà que totes aquestes companyies que comencen puguin buscar-se la vida amb algú, amb una empresa o un particular que els hi donarà alguna cosa. Això no farà que la hisenda general tingui menys diners, de cap manera, això el que farà és que, tant les ajudes i subvencions que es donen des de l'ICEC o des de l'OSIC es puguin repartir amb altre tipus de gent, es puguin repartir amb més gent, perquè hi haurà una sèrie de gent que ja tindrà cobert això.

Facilitem la creació de noves companyies ajudant-los sobretot econòmicament en la seva fundació. Això què vol dir? No mirem si són tres anys que tens per poder accedir a un contracte i a una subvenció o una ajuda. Quan tenim problemes, quan la gent que surt de l'Institut del Teatre i de les escoles d'interpretació d'aquí, amb vint-i-dos, vint-i-tres, vint-i-quatre anys, tenen problemes, és per començar. I no tenen avals, perquè malauradament estem com estem, ja ho saben vostès prou. I aquí és on se'ls ha d'ajudar.

En fi, ho sento. Nosaltres som un col·lectiu que encara tenim convenis d'audiovisual, teatre, estem intentant recuperar el del doblatge. Imaginin-se què passa amb la música, amb la dansa i amb el circ que no en tenen.

Moltíssimes gràcies i sis minuts, mare de déu.

El president

Moltes gràcies i som flexibles perquè aquí no venim..., venim a que ens ajudin a millorar i a conèixer, no a fer-los patir, i menys pel temps. Per tant, som flexibles, amb els diputats no tant. De forma que ara té la paraula primer, per tres minuts, la diputada Rocio Garcia, que és del Partit dels Socialistes i Units per Avançar, que és el grup que va demanar la compareixença.

Rocio Garcia Pérez

Bona tarda, gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Casanovas, per la seva compareixença com a president de l'Associació de Professionals de la Interpretació i de la Direcció de Catalunya, com vam poder veure el dia que la van presentar i també aquest informe. I ho fa avui, l'endemà que el Conca organitzés el CityLab Cornellà, o sigui, ahir una jornada laboratori de reflexió al voltant del malestar de la cultura, reptes i oportunitats per a la millora del treball cultural.

Com sap, perquè la seva associació professional és una de les vint que hi van participar, s'han fet unes recomanacions i línies d'acció per contribuir a bastir l'ecosistema cultural més sòlid, sostenible i respectuós amb els professionals i els artistes. Al nostre grup parlamentari, al Partit dels Socialistes, li preocupa molt la situació d'inestabilitat, de precarietat que té la professió i la seva entitat. Fa una feina indubtable, necessària, és una veu clara i de defensa dels drets laborals del sector artístic.

La cultura és estratègica per l'economia catalana, dijous passat també ho vam poder comprovar en el Cercle de Cultura. Ens presentaven unes dades molt rellevants. El sector cultural a Catalunya té un valor, significa un valor afegit brut d'un 2,1 per cent de tota l'economia catalana i, a més té..., bé, és una voluntat del Govern de la Generalitat i del Departament de Cultura, també del d'Economia, com vam poder escoltar, que aquesta prosperitat sigui compartida i evitar també aquesta precarietat que vostè ens presentava.

Per això cal continuar impulsant mesures i des del nostre grup parlamentari saben que tenen tot el nostre suport. Recordem també que aquestes dades que es van publicar el 2024 i que vostè en feia referència són molt greus, són molt alarmants i que un percentatge tan elevat d'artistes del teatre i de la dansa estiguin en una

situació del llindar de la pobresa, la veritat és que no deixa d'esgarriar-nos i de preocupar-nos i requereix la nostra atenció. També aquest estudi mostrava una situació encara més greu per les dones artistes, amb major bretxa i més precarietat que volíem ressaltar.

Així doncs, el Conca ha anunciat que encarregava una enquesta que es publicarà en l'informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts i que podrem veure properament, però vostè ens ha donat unes dades, no sé si ens podria avançar quin creu que seria el resultat d'aquesta enquesta que publicarà el Conca, o sigui que serien dades més actualitzades, del 2025, si creu que pot fer una...

Fitxer 4

radiografia, què creu que podem fer per millorar aquesta situació, aquestes condicions de vida i laborals de la professió artística. La vostra associació, fundada el 81, doncs fa aquesta funció sindical, de reconeixement també per part dels sindicats majoritaris del país i de defensa dels interessos de la professió, que aglutina professionals de la interpretació, la direcció, el doblatge, com ens deia, i que fan la seva activitat a Catalunya. També defensen la professió, promouen aquesta presència del sector de la cultura en la societat i són interlocutors claus i necessaris.

Per acabar, dir que com apuntava ahir el mateix Conca a les jornades de Cornellà, que entre les prioritats que s'han d'abordar ja la dignificació de la contractació i dels honoraris, l'actualització del marc normatiu, el reforç de la representativitat laboral i la implantació de bones pràctiques que garanteixin aquestes condicions de treball justes, així com la protecció dels drets d'autoria.

Per tot això, agraïm sincerament la seva veu representativa avui del sector i moltíssimes gràcies un cop més per les seves intervencions.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Pel Grup de Junts, té la paraula l'honorable conseller Puig, endavant.

(Per raons tècniques, no ha quedat enregistrada la intervenció de l'orador.) Hauries de tornar a començar, hauria de tornar a començar. *(Pausa.)* No se sent. Deu ser... *(Pausa.)*

Lluís Puig Gordi

Hola, hola, fent proves...

El president

Endavant.

Lluís Puig Gordi

Ara sí? Miraré d'impostar la veu com si fos un bon actor de doblatge. Gràcies, president, i salutacions cordials a l'amic i gran professional Àlex Casanovas per, amb aquesta brevetat de temps, poder abocar tantes xifres que som incapaços de digerir-les donada la velocitat i la concreció amb què les has pogut exposar.

És evident, i fa temps que ho hem dit, que ens calen aquestes dades d'arreu del país. Dades que comencen per on no hi ha equipaments culturals on poder fer teatre o poder fer producció d'audiovisuals o exhibició d'audiovisuals. Estem encara amb una mancança d'equipaments, no totes les comarques de Catalunya ni les capitals de comarca tenen els equipaments necessaris.

També és veritat que esperàvem que el Conca pogués acabar fent aquesta tasca d'observatori i d'anàlisi de dades que no té de forma completa, però és que portem encallats molts mesos, fins i tot amb una renovació del Conca, malgrat que els consellers que hi són encara fan uns esforços veritablement admirables.

Sempre ens hem de remetre el mateix, que els diners que es dediquen a la cultura, en aquest cas al món de les arts escèniques, sempre tristament es veuen, se segueixen veient com una despesa, i no em cansaré de repetir, i des del Grup de Junts ho diem, que s'ha de veure com una inversió. Tu, Àlex, ho deies ben clarament, que els diners que s'inverteixen en uns aspectes regeneren, repercuteixen i en milloren d'altres, i és així.

En tot cas, sí que des d'aquí vull demanar responsabilitats, perquè des del gener, si no recordo malament, tu citaves el tema de la llei de mecenatge, crec que era al

gener, i la data de registre de memòria no la sabré dir, però al gener vam presentar una proposta de llei de mecenatge que l'anterior legislatura tenia el vistiplau de la gran majoria de grups parlamentaris d'aquí, a la Cambra, i que, per sorpresa i no tinc jo cap explicació, des que estan al Govern, ja no hi ha aquest consens. Amb una llei de mecenatge redactada i feta amb agents importants del sector i que, per tant, a dia d'avui podria ja estar debatuda i aprovada en sessió plenària.

Crec que és l'últim debat de política general, que vam tornar a treure el tema, i no hi ha manera que es desencalli aquest tema. No sabem, jo no sé, i penso que parlo en nom del grup, o perquè les responsabilitats de govern en aquest tema segueixen encallades. Per tant, gràcies Àlex per no defallir, gràcies per representar tan bé un sector tan necessari i tan imprescindible per la cultura de Catalunya.

El doblatge, potser és de les professions que menys es veu, perquè no tenen un aparador, i és evident que la reflexió que fas sobre TV3 ens ha d'amoïnar, perquè és una gran... Ens és imprescindible TV3, però a la vegada també és una gran piconadora. Només genera venda d'entrades amb aquelles cares que es fan famoses a través de la pantalla de televisió pública, i després això no permet a vegades que l'emprenedoria o l'oferta totalment privada amb cares, quan dic cares vull dir persones que no surten en televisió, costa molt més de vendre entrada i de poder viure d'aquesta feina.

No m'allargo més, gràcies, i aquí ens tens per tot el que calgui.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. I ara, en nom del Grup d'Esquerra Republicana la diputada...*(Veus de fons.)* El diputat Campuzano.

Carles Campuzano i Canadés

Moltes gràcies honorable president, saludar també l'honorable portaveu en aquesta ocasió del Grup Parlamentari de Junts, el conseller Puig, un plaer veure'l en forma. I agrair lògicament al senyor Àlex Casanovas la seva intervenció, i també donar la benvinguda a les persones que l'acompanyen de l'associació. El senyor Àlex Casanovas és un vell lluitador d'aquesta causa en el sector, fa anys que ens

coneixem, i avui escoltant-lo he pogut tindre una sensació de *déjà vu*, perquè probablement si aquesta compareixença s'hagués produït fa uns quants anys endarrere, bastants anys endarrere, el gruix del seu plantejament seria molt similar.

I en aquest sentit jo sé que l'hauria de plantejar-li algunes reflexions, perquè fa ja uns quants anys el Conca va elaborar un ampli estudi sobre les condicions materials en les que operen els artistes en un sentit ampli al nostre país, del qual en va sorgir una proposta que era l'Estatut de l'Artista. I partíem també del fet que aquest concepte ampli de l'Estatut de l'Artista abastava moltes regulacions molt diverses, però singularment les regulacions en l'àmbit de la seguretat social que, per desgràcia, com sap vostè, no depenen pas del Parlament de Catalunya, sinó que són competència de les Corts generals.

Però en aquest sentit, si en aquest anàlisi que feia vostè s'hi pot constatar o no que respecte als avanços que s'han produït en el desenvolupament de l'Estatut de l'Artista, hi han hagut millores que avui puguem valorar o, en canvi, creu vostè que, respecte a les expectatives que en el seu moment va generar aquest informe del Conca, ens hi hem quedat lluny. Aquest és un element que m'agradaria conèixer també per contextualitzar les qüestions que estem parlant.

De la seva intervenció també se'n deriva el paper rellevant que ha de jugar TV3, la Corporació Catalana de Mitjans en l'impuls al sector de l'audiovisual en un sentit també ampli de la paraula. I aquí recordar que el fet que durant catorze anys a la Corporació, a TV3 no tinguéssim contracte programa ha afeblit les capacitats dels mitjans públics audiovisuals del nostre país de jugar el paper que han de jugar. L'anterior Govern justament va impulsar aquest contracte programa, que es va aconseguir tirar endavant, i segurament en aquest contracte programa haurem de ser exigents en els plantejaments que vostè ens plantejava.

I segurament també de la seva intervenció se'n deriva que el Departament de Cultura, que no és competent segurament en bona part de les qüestions que a vostès els preocupen directament, estem parlant de convenis col·lectius, estem parlant de regulacions en l'àmbit de la seguretat social, però probablement hauria de tenir un paper més actiu en el disseny d'aquestes polítiques respecte a la resta dels departaments del Govern de la Generalitat i respecte també a aquelles

competències que són de l'àmbit de l'Estat. I potser probablement valdria la pena que al voltant d'això d'aquí hi aprofundíssim. I a més, quan vostè situa nous escenaris, quelcom que no ens ha..., fa uns quants anys, com és per exemple la irrupció de la intel·ligència artificial en aquest camp.

Vostè també ens ha recordat l'oportunitat que suposa que Catalunya tingui per fi una llei de mecenatge, justament per promoure l'activitat cultural que a vegades no depèn tant de les grans companyies. Aquest és un compromís en el que el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya hi és i que de fet la consellera Natàlia Mas la passada legislatura ja hi va començar a treballar. I per tant també prenem nota d'aquesta reflexió.

Però finalment li voldria plantejar-li si vostès han analitzat o com valoren la possibilitat d'allò que s'ha implementat a Irlanda. Irlanda va posar en marxa un ingrés bàsic pels artistes, justament per garantir ingressos suficients per promocionar la seva cultura. Creu interessant estudiar, analitzar un possible ingrés bàsic pels artistes com existeix a Irlanda?

El president

Gràcies.

Carles Campuzano i Canadés

Res més i moltes gràcies, senyor president per la seva generositat.

El president

Hauríem de mirar, eh?, de d'això, de... Endavant, la diputada Lorena Roldán. Seré amb la mateixa..., flexibilitat amb tothom.

Lorena Roldán Suárez

Intentaré cenyir-me el temps, president. En primer lloc donar les gràcies evidentment al compareixent, al senyor Casanovas per haver vingut avui i explicar-nos la situació en la que es troben els professionals de la interpretació a Catalunya. Aprofito també per saludar la gent que ha vingut a escoltar-nos avui a la comissió i també al Govern per estar avui, que crec que també és interessant que el Govern estigui al cas d'aquestes qüestions. Algunes de les reflexions que faré les han fet ja els meus

companys, però és cert que portem molt de temps parlant sobre aquesta qüestió, anys sobre aquesta qüestió, i sembla que no traiem l'aigua clara i, per tant, vol dir que hi ha una incompetència o una manca de voluntat o no sé com dir-ho, o una manca de recursos en aquest sentit, però que és evident que hem de fer alguna cosa.

En aquesta legislatura tenim engegades moltes lleis al respecte. Vostè en parlava, de la llei de mecenatge, que és veritat que jo crec que vam tenir un malentès a l'hora de presentar el text definitiu d'aquesta... Em fa així amb el cap, jo vull ser bona amb les meves paraules, però és veritat que havíem arribat a una mena d'entesa entre tots els grups per poder-ho tirar endavant. Un altre grup va decidir fer-ho pel seu compte. Aquestes són qüestions internes del Parlament que no poden evidentment perjudicar el sector, que fa molt de temps que espera aquesta llei i que jo espero que ens puguem posar d'acord en aquest sentit.

I demanar també la bona voluntat de tots els grups en aquest sentit, i sobretot el grup proponent, que és el Grup de Junts, que no he acabat d'entendre la intervenció del seu portaveu en aquest sentit perquè si tenen interès en aquesta llei doncs que facin pressió perquè aquesta llei es pugui debatre en el proper Ple que tinguem o en el Ple que sigui possible. Això per una banda.

Hem parlat també de l'accessibilitat a la cultura, que també n'estem parlant molt, arran també de la llei de drets culturals, etcètera, i jo crec que ha fet una reflexió molt bona que és, d'acord, accessibilitat, però no a costa del sector i això també ho hem de tenir en compte i per tant aquí les administracions també juguen o juguem un paper molt important.

Ha parlat també d'un tema molt interessant que és el de la intel·ligència artificial, que crec que estem parlant poc. De fet van venir fa no gaire en aquesta mateixa comissió a comparèixer l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna i també ens van expressar la seva inquietud i la seva preocupació en tot el tema de la producció per part de la IA en aquest sentit, de música que ni tan sols té drets de propietat i que aquí tindrem un problema greu i que ens interpel·la a tots i que, crec que més a més va molt més ràpida la tecnologia que nosaltres i fem tard, bastant. Això també ho entomem i serà un debat que haurem de tenir.

I jo també, i ja per acabar, que he dit que estaria amatent al temps, voldria parlar-li en el tema del doblatge que sabem de la precarietat que existeix en el sector. També m'agradaria preguntar sobre l'intrusisme que hi ha, si això està afectant molt o no, o si és un tema en el què hem de també treballar des del Parlament per regular aquesta qüestió.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara, pel Grup de VOX, el diputat Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Casanovas per la seva compareixença i la seva explicació. Jo sí que seré molt breu perquè s'han dit coses aquí que són molt sensates, són assenyades i, a més a més, malauradament són repetides al llarg dels anys i no és una qüestió de menysprear tot allò que s'ha expressat aquí, ans al contrari. És una trista realitat que es repeteix any rere any la precarització del sector. És una precarització que no només és del sector, especialment d'aquest sector, però és un denominador comú en general als sectors de la societat catalana i espanyola.

Ens hem d'enfrontar a nous reptes, noves situacions, noves amenaces també, noves oportunitats, també s'ha de dir, i cal tenir una voluntat política des de l'Administració per tal d'ajudar el sector. I malauradament, al llarg dels anys, tant dels que han governat des d'un partit o altre no han pogut o no han volgut o no han fet tot el possible perquè realment la cultura sigui la quarta pota de la societat del benestar que tant, tant han esmentat els darrers responsables en les conselleries de cultura de la Generalitat, simplement això.

Crec que és molt important, ho ha dit vostè però pràcticament tots els grups coincideixen, és molt important la llei del mecenatge. Crec que és, serà un abans i un després, evidentment, juntament amb la negociació dels convenis col·lectius i l'aposta decidida de l'Administració.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I en nom del Grup Parlamentari dels Comuns la diputada Segovia.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies també al senyor Casanovas. Hem tingut l'oportunitat de parlar amb ell a banda d'aquesta compareixença més formal en...

Fitxer 5

diferents reunions i també quan ens hem trobat i realment és d'aquelles situacions que et porten a la sensació de no serveix de gaire o no es fa massa o el que es fa no serveix de gaire, perquè la situació continua enquistada des de fa molt de temps.

Jo sí que volia fer-li preguntes concretes, de propostes concretes. Per exemple, segurament té molt a veure, i vostè ho ha comentat més ràpid perquè havia de dir moltes coses en poc temps, que té molt a veure amb aquestes condicions, les situacions i la política que hi ha hagut fins ara d'externalització de la producció per part de TV3 o de suport a produccions externes i tot el tema de producció audiovisual.

Hem tingut aquí també moltes compareixences de la gent de Proa o de productors d'audiovisuals. Llavors, recentment hi ha hagut una signatura d'un nou marc de relacions entre la corporació i, sobretot, Proa, però, per exemple, produccions audiovisuals es segueix queixant que aquestes condicions deixen fora molta de la producció independent i que, justament, aquests problemes de finançament, aquesta continuïtat amb el finançament, aquestes dificultats per poder planificar les produccions acaba revertint en què —és el que ells expliquen—, que els productors no poden garantir condicions de salari dignes als seus treballadors i treballadores.

I, de fet, ells mateixos ho posen sobre la taula i ells el que demanen és que pugui augmentar el finançament per part de l'ICEC, que entenem que sí que ha millorat, o ens diuen que hi ha hagut alguns canvis en aquest finançament, però també, sobretot, per part de la corporació. Llavors, preguntar-li com en concret si creu que amb aquest nou marc de relacions, si els hi ha arribat a vostè, si creu que això millorarà una mica o si realment encara hi ha molt més per fer de cara a garantir, en aquest cas, la producció audiovisual en català amb el suport de la corporació. Tenint

en compte que ara ja, per fi, hi ha el famós contracte programa, que durant molt de temps va ser l'argument per no canviar això. Ara ja hi ha un contracte programa, ara la corporació ja pot planificar, llavors, preguntar-li una mica això en concret.

En el tema de la llei de drets culturals, crec que és molt interessant la proposta aquesta que fa vostè, que els ajuntaments i les administracions públiques puguin demanar d'alguna manera que es garanteixin aquestes condicions salarials. Jo crec que durant la tramitació de la llei de drets culturals hauríem de poder convocar-lo també, perquè llavors encara no ha entrat al debat a la totalitat i llavors pugui explicar-nos, perquè necessitem com aterrar-ho molt, perquè en d'altres temes costa molt, des de contractació pública per tots els temes que hi ha de la llei de contractació pública, posar determinat tipus de condició. Per tant, haurem de pensar molt bé com ho fem, perquè és una cosa que nosaltres venim intentant treballar i demanar, no només en el cas ara dels espectacles o de les actuacions i activitats de cultura, sinó d'altres temes.

Llavors, com a temes concrets i després, tot i que potser no té tan a veure, però m'interessa veure aquestes diferències que hi ha hagut amb els sindicats i amb la patronal, aquestes dificultats per aquest conveni, una mica tenir més informació per veure el perquè d'aquest canvi, el que té en darrerament què suposa i si tenen un calendari més o menys previst que això es pugui realitzar.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, per cinc minuts, li dono la paraula per intentar, però amb la flexibilitat pròpia d'aquest Parlament.

Àlex Casanovas (president de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya)

Mare de déu, els agraeixo molt totes les preguntes i totes les al·lusions que han fet, el que han comentat. Hi ha hagut una part que m'he saltat importantíssima, que potser contestarà moltes de les coses que vostès han comentat aquí, també. L'Administració pública, quan parlem d'Administració pública, nosaltres ens referim no només a Generalitat i a Diputacions, sinó als ajuntaments, que són aquelles que

directament contracten espectacles i tal. Doncs resulta que l'Administració pública està incomplint la llei des que es va publicar el Reial Decret 1435/85 i després la seva posterior modificació amb el Reial Decret Llei 5/2022, que fa referència a la contractació de la relació especial dels contractes d'artistes per part de l'Administració pública.

Diu, entre moltes altres coses, que és una relació que s'entén entre el contractant que organitza o el que produeix una activitat artística, incloses les entitats del sector públic, i aquells que realitzen voluntàriament una activitat artística o tècnica auxiliar a canvi d'una retribució. Això vol dir que en tots els casos en què des dels ajuntaments es demana a un actor, a un actriu, a un músic, a un ballarí o alguna cosa que facin alguna cosa per una presentació d'un llibre, d'una celebració, d'un no sé què, i els demanen una factura, estan obligant aquests artistes a ser autònoms falsos i a incomplir la llei quan també l'està incomplint la mateixa Administració.

En aquest sentit, vam fer una jornada de formació dedicada, sobretot, a secretaris d'ajuntaments, a interventors d'ajuntaments, a gent de recursos humans d'ajuntaments que pertanyien a la Federació de Municipis de Catalunya, a una sessió formativa que va impartir l'advocat, el senyor Miguel García Rescalvo, on es va demostrar que sí es pot contractar laboralment des d'una administració pública, treu el capítol 2, estàs en el capítol 1, tens possibilitats de fer-ho. Tenim un d'allò que els farà arribar perquè els facin arribar a tots vostès, perquè ens van donar permís per compartir-ho, perquè això també ara s'està tractant a Madrid, directament des d'allà.

Per altra banda, anem a veure si intento resumir una mica tot plegat. És cert que en el Conca està fent estudis, diferents estudis, i a vegades arriben tard. Aquesta diferència que hi ha entre homes i dones en tots els estudis existeix, però també tenim l'esperança nosaltres que de mica en mica vagi revertint, es vagi equilibrant, i arribarà un moment que, o estarem al mateix nivell o jo crec que les dones estaran per sobre. És una qüestió que portem molts anys arrossegant, una tradició on qui escrivia era home, qui dirigia era home, el productor era home, els protagonistes estaven escrits pensant en home, i tot això s'està canviant i ho estem revertint, jo

crec, mica en mica. I una mica la mostra és la cartellera que poden vostès veure, on aquesta disparitat ara últimament no és tan gran.

Necessitem dades del Conca, és cert, el conseller Puig també ho deia, necessitem les dades. Ara estan fent estudis, es va començar a fer, vam ser la primera comunitat autònoma en tot l'Estat que va iniciar un cens d'artistes. Malauradament, encara ens queda molta pedagogia per fer des dels sindicats, perquè la gent es pensa que quan li demanes que s'inscrigui en una cosa que depèn de la Generalitat o de la Diputació, de no sé on, et volen controlar, dius, et volen controlar què, si prou feina tens tu per tirar endavant, què vols que et controlin i que et demanin res? Era únicament per tenir una base de dades de quanta gent es dedica professionalment a la cultura. Quants actors, actrius, músics, artistes de circ, cantants, ballarins, etcètera.

I això ha estat constant. S'ha començat a fer, em consta, amb els espais d'exhibició i amb les productores. O sigui que jo suposo que d'aquí un any, un any i mig aquestes dades les tindrem. El que passa que, com sempre, seran unes dades de farà dos, tres anys i no sé quin marge de maniobra donaran. Segurament ens tornarem a quedar curts quan vulguem fer alguna cosa perquè ja haurà quedat desfasat.

Si, senyor Campuzano, si vostè té un *déjà vu* imagini's jo, vull dir, (*L'orador riu.*) Imagini's jo amb tot el que estem fent. L'Estatut de l'Artista ha tirat endavant. Va costar molt, es va aprovar el 2018. Vam parlar-ne molt amb molts de vostès aquí perquè donessin suport a les trenta-sis mesures per a la millora de la condició laboral dels artistes, que va ser l'embrió de l'Estatut de l'Artista actual. I si hem aconseguit coses? Hem aconseguit algunes, poquetes, però encara ens queda molt. La part fiscal, que és una que donaria una gran vàlvula d'oxigen a molts que ens dediquem a aquesta feina intermitent, aquesta costa molt.

Tot el que depèn d'Hisenda és una pedra que tenim tots a la sabata i que és difícil, sigui qui porta el ministeri d'Hisenda del mateix color del partit que està a la presidència o d'un altre. No sé què passa quan entres a Hisenda o que manegues els diners que resulta que, noi, allò és teu i no deixes anar res. Però tenim aquest problema perquè es va aprovar de tenir en compte tres o..., sí, tres o quatre anys fiscals per poder fer una mitjana, que la gent pogués tenir per poder pagar, no per poder no pagar, sinó per poder complir amb els teus deures amb Hisenda. Però això

no s'ha pogut tirar endavant. No, és que és molt complicat, és molt complicat, cat, cat... I el que ens passa és que continuem tenint potser un any bo i dos de dolents. I quan t'arriba a pagar l'any bo, resulta que no tens per tirar una mica més enllà.

Sí que s'ha aconseguit la compatibilitat de la jubilació amb els ingressos. Per sort, ara, tothom que es dediqui a una feina artística pot cobrar la jubilació al cent per cent i cobrar els rendiments de la seva feina. Evidentment, si supera els límits econòmics, haurà de fer la declaració de renda com tothom. Però és que d'això ningú ho ha volgut defugir. Hem aconseguit el reconeixement de la intermitència i que hi hagi un ajut molt petit, molt petit, jo crec que encara es pot millorar, per..., i sense haver de cotitzar durant tres-cents seixanta-cinc dies seguits. Ara només necessites haver cotitzat cent vuitanta-cinc dies en els últims sis anys.

Sembla que sigui una animalada, eh? Cent vuitanta-cinc dies en els últims sis anys. Buf. M'agradaria que això no costés en acta, però jo aquest any he treballat sis dies. L'any passat en vaig treballar cinquanta-quatre. I l'anterior en vaig treballar vint-i-nou. I jo, en principi, és una persona que..., tira milles. Hi ha molta més gent que està en la mateixa situació que jo o pitjor. Aleshores, què passa aquí? Quan reps un ajut vitalici, si pot ser compatible amb un altre ajut, amb una altra prestació, fantàstic. Si rebré un ajut de quatre-cents euros, que és el que ara es paga per una intermitència amb un mínim de cotització, amb quaranta euros de cotització, tens quatre-cents vuitanta euros. Si superes els quaranta-un euros de cotització de la base, llavors cobres sis-cents euros al mes, quatre-cents vuitanta, sis-cents euros al mes.

Si això ho puc sumar a aquesta renda vitalícia, fantàstic. Però sinó, triaré una cosa o altra. Potser en aquests casos hauríem de mirar que no fossin..., que no es distorsionessin i que poguessin ser compatibles. No estem parlant de grans xifres. No estem parlant d'animalades de dos mil euros al mes o de mil dos-cents al mes, no. Mil dos-cents és el que cobra un actor en una sala alternativa, que és la majoria d'actors que treballen a Catalunya, bruts. Per tant, sí, seria interessant.

Pel que fa a TV3, s'ha parlat molt de TV3. Evidentment, TV3 ha de ser un motor de l'audiovisual. Ho ha de tornar a ser. Ho va ser al principi i ho ha de tornar a ser. I, evidentment, per tornar a ser un motor, necessites mitjans econòmics, però al mateix

temps necessites independència. Ara mateix tenim un conflicte amb TV3 perquè no aplica els IPCs de l'any passat. Per què? Perquè depèn del Departament d'Economia i Hisenda. Perdoni? Vostè m'ha contractat a mi i resulta que no em pot pujar l'IPC del meu sou perquè encara falta l'autorització del Departament d'Economia i Hisenda? Però si és l'aplicació automàtica del meu salari, ja tenim un acord, com pot ser això?

Per cert, els artistes vam ser, quan hi van haver les retallades a tots els funcionaris, als cossos de funcionaris, fa molts anys, durant la crisi econòmica, que se'ns va retallar automàticament perquè se'ns va considerar funcionaris, tot i que no ho hem estat mai i tenim un contracte on diu, vostè, la seva relació és únicament laboral per a aquesta obra i tal, però se'ns va descomptar. Molts actors, quan això es va revertir, doncs ja ni se'n recordaven perquè, a més a més, potser eren quantitats de cent euros, cent cinquanta, potser, depèn del que haguessis treballat, però ningú se'n va recordar de dir, ei noi, té, que et toca això. Vam haver d'insistir molt a TV3 que fes comunicació i des dels sindicats a fer-la.

Vull dir que sí, TV3 ho ha de ser i necessita mitjans, però també necessita pagar les coses al preu que valen, perquè moltes vegades TV3, el problema que tens quan negocies amb ells, és com quan vas a comprar o a vendre, no? Si jo compro, el preu és més car, però si jo vaig a vendre, hosti, és que només som 7 milions aquí, només som 8 milions a Catalunya. No és el mateix que si jo estic en una televisió estatal que tenen 40 milions d'espectadors i reben publicitat i tal i qual, nosaltres tenim un mercat més petit i..., hosti, doncs acabem amb aquestes excuses, dotem TV3, que sigui un dels motors econòmics, però no només TV3, ha de ser motor econòmic la ciutat, el país de Catalunya. De fet, Manresa ara s'està convertint en el plató d'Europa, pràcticament, per rodar.

Sí, a mi m'agrada l'accessibilitat quan parlem dels drets culturals o de la cultura, accessible i assequible, evidentment que ha de ser assequible, però llavors algú s'ha de fer càrrec d'aquesta diferència i ho sento, però és l'Administració, és l'Administració pública en aquest sentit, ja siguin ajuntaments o sigui des de la Generalitat, que hem de reconèixer que s'ha estat fent un esforç important justament després de la pandèmia o arran de la pandèmia, la cultura es va posar per primera

vegada, jo crec, com una cosa important, com una pota, la quarta pota de l'estat del benestar, però llavors l'hem de dotar de condicions perquè pugui ser-ho.

I no hem d'esperar guanys de la cultura, no podem treure'n un benefici econòmic de la cultura. Una subvenció ha de ser una subvenció, no un crèdit llarg, és a dir, si tu em dones..., i hem de tenir en compte..., per això la llei de mecenatge és important, perquè si jo mateix puc trobar diners perquè vostè aposta per mi i vostè aposta per mi, aquests diners jo no els demanaré a l'ICEC, que els podrà dedicar a una altra producció i a una altra companyia i a un altre tipus de gent. Per tant, doblaríem gairebé els esforços.

Segurament em deixo coses. El doblatge, estem intentant resoldre-ho aquest any, estem intentant, estem lluitant. Aquest matí precisament hem tingut una reunió els dos sindicats, tenim unes converses la setmana que ve, esperem que entre la setmana que ve i l'altra amb els sindicats majoritaris per intentar fer que tornin a veure amb bons ulls aquesta possibilitat d'aconseguir un conveni col·lectiu a Catalunya.

I res més, això de la contractació pública, que vam fer aquesta jornada, que ja he dit que els hi passaré perquè vegin que és útil i que de vegades nosaltres mateixos ens fem la traveta i ens fem trampes i ens fem mal. I si nosaltres no ens podem pagar nosaltres mateixos el sou que toca sempre serem precaris i els necessitem.

Moltíssimes gràcies pel seu temps i per...

Fitxer 6

haver escoltat i per haver-me donat l'oportunitat de passar-me onze minuts en total del temps concedit. És vostè massa bo amb mi, president. (*Forta remor de veus.*)

Ah, no ha sigut ell? No és massa bo? (*L'oradorriu.*)

El president

És la meua manera de ser. (*Fortes rialles.*) Moltíssimes gràcies senyor Casanovas i moltes gràcies també als qui els acompanyen, també gràcies també a la gent del Departament, al responsable de Relacions Institucionals que ens acompanya.

I molt bé, anem a la següent compareixença.

Gràcies i molt agraït, de veritat.

Àlex Casanovas (president de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya)

A vostès. I una cosa, Rossinyol, el 1894 va dir: «Només una societat assentada sobre uns valors artístics i culturals fermes té guanyat el dret a la supervivència.» Encara és vigent ara. Apostem-hi.

Moltíssimes gràcies a tots.

(Pausa llarga.)

El president

Molt bé. *(Pausa.)* Molt bé. Si us plau, seieu, seieu.

Compareixences

357-00550/15 i 357-00551/15

Procedim a la següent compareixença, que és la compareixença d'un representant de l'associació Prioritat davant la Comissió de Cultura per informar sobre el punt en què es troba la candidatura Priorat-Montsant-Ciurana perquè llur paisatge sigui inclòs a la llista de patrimoni mundial de la UNESCO. I també, alhora, la compareixença d'un representant del Consell Comarcal del Priorat a la Comissió per informar sobre el punt què es troba exactament el mateix que abans. Ens acompanyen, per una banda, el president del Consell Comarcal i també el president de l'associació Prioritat, que és associació Prioritat, malgrat pugui semblar que és un error material, és associació Prioritat, que treballa pel Priorat i el Montsant.

Molt bé. Tindran..., la mecànica és que vostès tenen deu minuts cada un i després els grups tindran tres minuts per fer les seves intervencions i després cinc minuts cada un de vostès també per fer la seva. Gràcies. I qui dels dos començarà?

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

President, si ens permeteu, el que farem serà una intervenció conjunta i, per tant, sumem els deu i deu i ens ho anirem repartint.

El president

Per tant, serà col·legiat i la faran alhora i posem vint minuts i la faran els dos. Qui arrenca?

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Començaré jo.

El president

Molt bé. Comença el senyor Àlex... Ai, perdó. El senyor Sergi.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

El senyor Àlex era el d'abans (*Fortes rialles.*)

(Les exposicions dels oradors són acompanyades d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

El president

El senyor Sergi Méndez, i té la paraula, endavant, gràcies per acompanyar-nos.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

President, diputats i diputades, abans de començar agrair-vos moltíssim la invitació i també el fet que hagueu tingut en compte la petició de compareixença que es va presentar ara fa ja uns quants mesos per poder explicar-vos la situació en què es troba la candidatura a Patrimoni Mundial de Priorat-Montsant-Siurana, Mosaic Mediterrani, i també per transmetre i compartir amb tots vosaltres i amb totes vosaltres les inquietuds que tenim com a comarca, com una comarca singular com és la comarca del Priorat.

Començarem situant-vos una pinzellada molt ràpida de com és la comarca, la situació que tenim, quatre dades demogràfiques i socioeconòmiques, després entrarem a explicar-vos també d'on venim, quin és l'origen d'aquesta candidatura, també l'origen de l'Associació Prioritat i tots els passos que hem fet. D'altra banda, què ens caracteritza com a paisatge cultural, és a dir, aquest mosaic agroforestal de

montanya mediterrània que representen l'agrupació paisatgística Priorat-Montsant-Siurana.

Per altra banda, com venim gestionant la comarca des de fa ja més de deu anys amb el sistema de gestió que es va presentar en el seu moment a la UNESCO, algun exemple de bones pràctiques i, per últim, compartir també quines són les nostres demandes, és a dir, què us demanem com a representants del país a través del Parlament per tenir en compte la situació i la voluntat de la comarca del Priorat.

Vinga, dit això, comencem. Ens saltem el vídeo, perquè us havíem preparat una petita presentació, però anem endavant. Situar la comarca del Priorat a l'interior de la província de Tarragona, una comarca que representa a nivell de territori l'1,5 per cent de tota Catalunya i que només aportem el 0,12 per cent de la població. Una població que no arriba a nou mil quatre-cents habitants, distribuïda en vint-i-tres municipis, divuit dels quals tenen menys de cinc-cents habitants, és a dir, tenen la consideració de municipis d'especial atenció, segons la llei de l'Estatut dels Municipis Rurals recentment aprovada.

Si us fixeu també en el rang d'edats, una població sobreenvellida, on pràcticament més del vint-i-cinc per cent té més de seixanta-cinc anys. Una economia basada en l'agricultura, en el sector primari, no cal dir-ho, el vi, emparat amb dues denominacions d'origen de gran prestigi, DO Priorat i DO Montsant. L'olivera, emparada sota la DOP Siurana, i també tot un mosaic de fruita seca i d'horta.

Però tot i ser el sector primari, el sector principal de la nostra comarca, patim des de fa molts anys un envelliment dels treballadors, de les persones que es dediquen a l'agricultura on, com veieu aquí a les dades, més d'un setanta per cent d'elles tenen ja més de cinquanta anys i això va vinculat a una pèrdua constant i continuada de superfície de conreus. Pràcticament en quinze anys hem perdut més de tres-centes hectàrees.

Això on es trasllada? Doncs a una situació d'una comarca on el gran repte, el gran problema és el despoblament. Amb tota la caracterització que té aquest fenomen a nivell global, tot això ens ho trobem en aquesta comarca, amb aquesta població, amb aquesta situació d'envelliment i, per altra banda, una incapacitat també constatada de no poder garantir el relleu generacional i, si ho fem, de fer-ho amb les

condicions adequades. Manca de serveis, males comunicacions, mala connectivitat, falta d'habitatge i ens costa també fer l'esforç de diversificar l'economia, precisament per aquesta manca de garantir el relleu.

No podem revertir aquesta situació sols, és a dir, com a comarca per si sola no ho podem fer. Aquí ha d'haver una gran aposta de país, tot i que de vegades aquest suport no acaba d'arribar i, com veieu a la diapositiva, tenim la sensació, la percepció de ser invisibles. Què vam decidir com a comarca ara fa més d'una dècada? Doncs innovar i fer una aposta decidida per aprofitar els valors endògens del nostre territori per poder desenvolupar una estratègia de desenvolupament.

Quina va ser l'estratègia? Posar el paisatge al centre de tot, al centre de l'estratègia de desenvolupament local i comarcal. Això que diem posar el paisatge, ho anirem desgranant durant la intervenció, d'acord?

Ens quedem amb aquesta idea.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

La gènesi, una mica, de tot el que us volem explicar és que hi va haver en un moment determinat a la comarca tot un seguit de propostes d'establir-hi uns projectes que consideraven que podien anar en contra d'aquest gran valor natural, paisatgístic, que és un paisatge absolutament antropitzat, és a dir, durant milers d'anys els éssers humans han treballat aquesta terra, han conformat el paisatge i, per tant, el fet que hi pogués haver alguns projectes que alteressin aquesta qualitat, diríem, natural però humanitzada del paisatge Prioratí, va fer que es generés tot un moviment en contra que, alhora, va servir per fer com una revisió de com el que podíem fer.

I des del punt de vista del consens comarcal que s'aconsegueix anar en contra d'uns projectes que podien implantar un model que no és el nostre, es va transformar en unes oportunitats i saber transformar els problemes en oportunitats va donar lloc a que, tal com explicava el president del Consell Comarcal, posant al centre el paisatge, es comencés a treballar un itinerari en el qual hi havia el fet de la carta del paisatge com un element nuclear, com una declaració pública i de consens, el fet que el 2007 es crea l'Associació Prioritat com una associació que és transversal per treballar per la candidatura UNESCO i, a partir d'aquí, es comenci a gestar el que és el programa de treball per fer realitat aquesta candidatura.

L'associació, com a tal, i jo que avui tinc l'honor de representar-la en seu parlamentària, és una associació sense ànim de lucre, que, tal com he dit abans, neix el 2007, però que posa molt el focus en dir si, com a comarca, som pocs, ens sentim moltes vegades com a *outsiders*, és a dir, sense..., estant lluny dels nuclis de decisió, possiblement sense totes les atencions, però si ens posem d'acord i tenim un projecte en el qual a nivell estratègic podem focalitzar, som capaços de fer coses molt grans, molt importants.

I és aquí quan es busca, llavors, que l'associació estigui constituïda per persones individuals, però també per un altre conjunt que serien els actors econòmics, la gent que té voluntat de viure i generar riquesa a la pròpia comarca com un element que lliga amb el que abans ens deia el president, el Sergi, sobre tot el tema de frenar el desenvolupament. Per tant, com a associació, naixem d'aquest objectiu estratègic i focalitzats en la candidatura que el paisatge de Priorat-Montsant-Siurana, aquest paisatge agrícola de muntanya mediterrani, estigui dins la llista del patrimoni mundial de la UNESCO. Però no ho fem sols, sinó que treballem conjuntament a la Comissió del Paisatge i la Sostenibilitat, en la qual hi ha altres actors, com després ho veurem.

Així ràpidament, perquè vegeu, la nostra essència és aquest perfil 2, qui forma part de l'associació? Dos ens de gestió, un part natural i un consorci de gestió de la Serra de Llaberia, divuit ajuntaments dels vint-i-tres de la comarca, algun, diríem, que hauria de ser-hi però que no ha pagat alguna quota i, per tant, avui no us podem dir que sigui membre, però que properament ho arreglarem. Les dues DOs, la DOQ. Priorat i la DO Montsant, com grans actors, tractors a nivell del vi, onze associacions de la comarca, quaranta-set empreses de la comarca, socis familiars, que això vol dir que són diverses persones de la família, i vuitanta-dos socis individuals. Per tant, aquesta transversalitat àmplia que diem que, d'alguna manera, és la marca del que seria la nostra essència.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Si tenim en compte, segons el que diu la Convenció Europea del Paisatge, o fins i tot el que diu la llei, la llei catalana sobre protecció i gestió i paisatge de Catalunya, nosaltres entenem precisament que el paisatge és el rostre d'un territori en tota la seva complexitat i diversitat. És a dir, el paisatge del Priorat és el fruit de la interacció

que tenen des de fa segles les persones que hi viuen i la treballen, i que es percep amb la realitat que tenim avui dia. Aquest territori, aquest treball, aquest rostre, no deixa de ser el rostre de la gestió de l'activitat agrícola i de la gestió del nostre territori, dels nostres boscos i dels nostres espais naturals.

Basant-nos precisament en la importància de tot això i basant-nos en la importància que protegir el paisatge és protegir també l'activitat agrària i el model tradicional de viure de la nostra comarca, el que fem és desplegar les eines i els instruments que tenim a la nostra disposició i que ens permet l'ordenament jurídic de Catalunya. Així, a mitjans de la primera dècada dels 2000, comencem en el treball de desplegament de la Carta del Paisatge del Priorat, serem de les primeres comarques a fer-la, un procés que es fa amb el consens i el suport de la majoria d'ajuntaments i agents socials del Priorat i que...

Fitxer 7

s'aprova l'octubre de 2012, una Carta del Paisatge que encara avui dia, a 2025, està en fase d'implementació.

Hem de tenir en compte que les Cartes del Paisatge són instruments voluntaris de consens, que no obliguen, però que sí que comprometen a desplegar tot això. La Carta del Paisatge del Priorat va ser la llavor i va ser l'eina que ens va permetre després desplegar tot el sistema de gestió que duem a terme.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

En aquest marc, el que fem és la promoció, com a associació, la promoció de la candidatura a Patrimoni Mundial de la UNESCO. Teniu aquí una mica el cronograma de totes les accions que es fan i, malauradament, quan ho teníem tot molt ben treballat amb un dossier acadèmic molt complet, el 2019 rebem la visita de l'avaluació d'Icomos, una visita que considerem àmpliament, per diferents actors – tant de l'Administració com privats–, que va ser injusta, sobretot amb l'informe que emet, la qual cosa va fer que el Govern espanyol, amb un criteri consensuat i veient la injustícia que s'anava a fer si haguéssim seguit a la Conferència de Bakú, mantenint la presentació de la candidatura, es va fer una retirada estratègica perquè

es va considerar que convenia aclarir alguns temes, com els valors excepcionals a nivell universal de la candidatura i treballar-ho més.

I per això estem ara en aquest moment, que el que fem és reprendre el treball per tornar a presentar la candidatura.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Una de les coses que se'ns diu en aquesta avaluació és precisament que l'ordenament jurídic català no té reconeguda la figura de paisatge cultural com en si mateixa, una figura que cada cop pren més rellevància a nivell internacional o fins i tot a nivell estatal. Actualment hi ha vuit comunitats autònomes que tenen inclosa ja aquesta figura de protecció i de reconeixement com a tal. Sabem i tenim constància que l'any 2024 es fa un encàrrec a l'Observatori del Paisatge de Catalunya per determinar com hauria de ser aquesta figura de paisatge cultural per incorporar-la a la llei de patrimoni. Una de les coses que ens agradaria saber és què diu aquest informe i com es planteja precisament el recollir aquesta figura dins de l'ordenament perquè això ajudaria moltíssim a planar el camí pel reconeixement per part de la UNESCO de la nostra proposta.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

En el fons tot el procés que estem fent també hem de dir que representa un procés de generació d'autoestima a la comarca. En els àmbits rurals moltes vegades ens passa que la gent es pensa que tot el que tenim, tot el que és el nostre quotidià no té cap mena de valor i és el contrari, el Priorat és una comarca absolutament significativa per aquests valors derivats del paisatge i amb tota la feina que s'està fent la definició dels valors i la participació, que és una manera continuada de la població i dels diferents actors, el que busquem és que hi hagi aquest lligam entre tradició i futur, entre els valors propis del paisatge i l'autoestima de la gent que vivim en el Priorat.

Aquests valors, d'alguna manera venen representats en aquest cartell nitidesa, harmonia, equilibri, no entrarem ara en el detall, però són aquells valors que anem difonent i que volem que la població tingui molt presents.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Com gestionem aquests valors i com gestionem aquesta identitat que ens fa excepcionals? Doncs precisament amb la creació d'un sistema de gestió, que és una de les coses que demana UNESCO a l'hora de presentar candidatura. Aquest sistema de gestió el despleguem des de l'any 2017, és un sistema que ja està en marxa, tot i no tenir el reconeixement encara per part de la UNESCO, però que a la comarca ens està servint per dur a terme les estratègies de desenvolupament.

Una comissió del Paisatge i de la Sostenibilitat, que té caràcter consultiu i d'assessorament, i que està representat en tres àmbits. L'àmbit de decisió, amb l'Assemblea General, la Presidència i la Comissió Permanent. Un àmbit d'execució, que és l'Oficina del Paisatge, l'Oficina Tècnica i un àmbit de participació, on tots els agents que tenen a veure amb algun tema en concret hi poden dir la seva, poden participar. Ara mateix tenim quatre fòrums en marxa.

Aquesta comissió del Paisatge s'està demostrant com un espai real de debat, de cooperació i de consens per desenvolupar totes les polítiques econòmiques, d'ocupació i socials que duem a terme a nivell de comarques. És una comissió que aglutina el conjunt d'agents del territori, tothom, públics i privats, on hi ha una constància en el treball desenvolupat i a través de la qual hem estat capaços de desenvolupar moltes iniciatives concretes en projectes específics.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

I per completar també, a l'assemblea d'aquesta comissió del Paisatge també s'inclouen administracions supracomarcals que hi tenen representació, amb la qual cosa aquest òrgan de participació es constitueix des de tots els nivells de l'Administració i des de tota la pròpia comarca, tots els actors que veritablement hi estem treballant. La candidatura té un procés molt marcat per la UNESCO, que precisament modifica properament i per tant caldrà replantejar aquesta candidatura. En tot cas, es fa un grandíssim esforç per fer un dossier acadèmic d'un nivell molt alt durant aquests anys de treball que ens va costar molts diners i que us hem de dir que fou impulsat i finançat privadament.

És a dir, des de l'associació aconseguint recursos, gràcies també al suport d'una fundació d'una antiga caixa d'estalvis que en el seu moment va col·laborar, però que d'alguna manera ara ens trobem amb el repte que hem de refer el dossier perquè

les regles del joc a la UNESCO han canviat, s'ha de refer aquest dossier i nosaltres per adaptar-lo al nou sistema necessitem d'un finançament extern. No estem en la mateixa posició de poder assumir des de la part de la societat civil la totalitat del cost del que va representar l'elaboració d'aquest dossier.

El dossier és completíssim, el teniu, si voleu, a nivell de consulta per poder-ho treballar.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

D'altra banda, com ja us hem explicat, es va desenvolupar el pla de gestió en paral·lel amb aquest dossier de candidatura i és un pla, com us dèiem, que ja està funcionant. És a dir, aquesta manera que mostra el dossier és com estem treballant i tot això està donant ja els seus fruits. Passem a la següent, Àngel.

Quins són alguns d'aquests bons exemples o bones pràctiques? Doncs el Banc de Terres del Priorat. Ara que s'ha adonat a conèixer el que és el Registre de Terres, doncs el Priorat ja fa un temps que l'anem treballant. Hem estat capaços de moure dues-centes setanta finques i de posar en contacte més d'un centenar de persones demandants, la majoria joves, que volen incorporar-se a l'activitat agrària. El que fa el Banc de Terres és crear un espai de confiança, on oferir garanties jurídiques perquè les persones duguin a terme el tracte que vulguin, ja sigui de lloguer, d'arrendament, de masoveria o de cessió.

I un altre bon exemple que tenim, per exemple, és el Coneguem lo Priorat, una activitat que es fa amb la població infantil, amb les escoles, on cada any visitem un poble que no té escola de la comarca perquè els nens coneguin els seus valors, coneguin la seva història, els seus costums, de tal manera que també aprenguin quina és la identitat de la nostra comarca, dels nostres pobles i poder, diguem-ne, incorporar aquests valors de la candidatura Priorat-Montsant-Siurana a ells mateixos.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

Com que es fa aquesta feina amb tots els equips docents de les escoles i dels dos instituts que tenim a la comarca, evidentment s'integren aquests valors del paisatge en l'àmbit experimental també, experiencial de les persones més menudes de la

comarca, però alhora ja anem treballant el que és els resultats que en algun moment ens donaven quan fèiem una exposició que es diu *Habitar*. Volem marxar de la comarca. Com pot ser que la gent jove digui que volem marxar? No. Si hauríeu d'estar absolutament pensant que estem vivint en un entorn que és un valor increïble.

Llavors, a partir d'aquí, el que us fem és citar algunes altres bones pràctiques que no us explicarem en detall però que entengueu que amb el sistema de gestió treballem un amplí ventall de totes les experiències que són interessants pels diferents actors de la comarca.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Tot aquest model de gestió que portem ja més d'una dècada duent a terme s'ha traduït en què per primera vegada el Ministerio de Cultura de l'Estat Espanyol es decideixi a convocar unes jornades de bones pràctiques en gestió de paisatges culturals i aquestes jornades es duran a terme a la comarca del Priorat. Seran el 12 de desembre a la Cartoixa d'Escaladei i a les quals esteu tots i totes convidades. Això és una mostra de l'interès que hi ha per part del Ministerio, per part de Madrid en dur a terme i reforçar i apostar per la candidatura Priorat-Montsant-Siurana a Patrimoni Mundial.

No només això, sinó que a més, i això us ho podem avançar, tot i que encara no és públic, la comarca del Priorat serà la candidatura espanyola l'any 2026 al Premi de Paisatge Europeu del Consell d'Europa. Per què? Perquè determinen i consideren que som importants i referents en els àmbits que aplica el Premi, ja sigui a la planificació del paisatge amb tot aquest pla comarcal que us hem explicat, amb les accions vinculades a la gestió d'aquest paisatge i també a l'esforç que fem en la conscienciació i la divulgació dels valors del nostre paisatge, en especial entre la població local.

Acabem? (*Veus de fons.*) Vinga, doncs, explicar tot això i de manera molt ràpida, perquè podríem estar hores parlant d'aquesta candidatura i dir tot això, què us demanem? Quina petició us fem com a comarca? Doncs, per una banda, això ja es va fer en el seu moment, però la cosa ha quedat diluïda. Us demanem o us instem a fer una resolució, a aprovar una resolució del Parlament que insti el Govern, per una banda, a integrar la figura del paisatge cultural a la nova llei de patrimoni que està

redactant el Departament de Cultura i fer-ho d'una manera àgil, si pogués ser per la via ràpida, doncs millor, comprovant també totes les implicacions, tenint en compte també aquest informe que en el seu moment va fer l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

I també demanar que el Departament de Cultura coordini amb el Ministerio de Cultura els fons per finançar la revisió i l'actualització del dossier de candidatura que, com deia l'Àngel abans, en el seu moment es van sufragar amb recursos dels privats.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

I, finalment, des d'un punt de vista de valor estratègic, si no es marquen fites, no es fa camí. I, per tant, la fit i d'aquí ve aquesta declaració institucional que us demanem, que sigui de suport a que la nostra candidatura de paisatge cultural sigui proposada per la Generalitat de Catalunya al Consejo de Patrimonio Histórico com la candidatura espanyola que el 2027 es torni a presentar davant de la UNESCO. És a dir, tenim el temps per poder refer aquest dossier, tenim molta feina feta, però convé que ens posem tots a la feina.

La veritat és que hi ha la feina de refer el dossier, però també hi ha una altra feina molt important i que per això estem aquí. Volem que el país i, per tant, el Parlament, com l'alta institució de representació del país, es cregui aquesta proposta, es cregui aquesta realitat i aquest projecte estratègic del Priorat i, si és realment un projecte de país, tenim el gran convenciment que ho aconseguirem.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Apostar per la candidatura Priorat-Montsant-Siurana és apostar també per una candidatura pionera, reconeguda per la UNESCO. Seria la primera vegada que un model d'escala petita, d'harmonia, de diversitat, d'allò que pràcticament no es pot tocar però sí que es pot veure, seria reconegut per la UNESCO, de tal manera que com a país tornàriem a ser pioners i també seria un fort reconeixement a la tasca que durant anys i segles, pagesos, pageses, ramaders, ramaderes, tothom que treballa i cuida el nostre territori ha acabat donant com a fruit aquesta cara visible del nostre territori, que és la comarca del Priorat, tal com avui la coneixem.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies a vostès i ara per tres minuts té la paraula la senyora diputada, la diputada Raquel Sans, pel Grup d'Esquerra que és el grup proponent.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. En primer lloc agrair al senyor Méndez i al senyor Cortadelles l'esforç de síntesi, perquè explicar el Priorat i explicar aquesta candidatura en vint minuts és molt complicat quan veus tot el llarg recorregut i tota la feina que hi ha. Jo crec que sentir una comarca, la veu de la comarca explicant l'estratègia, explicant el rumb i sabent on vol anar crec que és molt important i crec que des del Grup d'Esquerra Republicana pensem que el fet que aquesta iniciativa sorgís de la societat civil, que després hagi estat acompanyada de les institucions és la clau de l'èxit, segurament i, per tant, el convenciment per part de tota la comarca que aquesta és una bona proposta.

Els que tenim la sort de tenir el Priorat a prop sabem de la singularitat del paisatge i també de la importància de preservar-lo davant d'amenaques externes, digueu-los línies de molt alta tensió, digueu-los parcs eòlics desmesurats, que segurament en altres espais o en altres territoris no es plantegen, però que el Priorat sempre veu aquesta amenaça i per tant és molt important aquesta candidatura, bàsicament perquè si entenem el país com la Catalunya sencera i des del Grup d'Esquerra Republicana així entenem el país, necessitem donar el valor i la singularitat a cadascun dels territoris.

I en el cas del Priorat jo crec que ho heu explicat molt bé, la singularitat d'aquesta terra treballada al llarg de tota la història que necessitem preservar tal i com és perquè no en té cap altre de patrimoni el Priorat, o és el seu principal patrimoni. Per tant l'hem de preservar. Crec que és molt estratègic el Banc de Terres quan donàveu les dades de l'envelliment de la gent que es dedica al camp, doncs és evident que calen iniciatives diferents per garantir aquesta supervivència, també del sector primari en aquesta comarca.

Per tant,...

Fitxer 8

des del Grup d'Esquerra Republicana què us diem? Que entomem les vostres demandes, que creiem que és molt interessant incloure aquesta figura del paisatge perquè clar, li estem demanant a la UNESCO que ens reconegui el paisatge i nosaltres des del punt de vista de l'ordenament jurídic català no tenim reconeguda aquesta figura. Per tant, crec que és interessant i crec que és una iniciativa que correspon als grups parlamentaris, per tant, l'entomem.

Crec que també és important que el Parlament de Catalunya, com no pot ser d'altra manera, s'expressi amb aquesta declaració institucional de suport i oferir-vos doncs tot el suport com a grup parlamentari i com a Parlament de Catalunya per fer aquest acompanyament que els municipis més petits..., si la majoria de municipis tenen menys de cinc-cents habitants m'imagino que els que aneu al capdavant d'aquests ajuntaments ho feu amb molta dedicació, amb molta bona voluntat i des de les institucions també cal aquesta empenta, compteu amb el Grup d'Esquerra Republicana

El president

Gràcies, diputada. Ara pel Grup de Junts té la paraula el senyor diputat Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Bona tarda, moltes gràcies per les vostres explicacions, també per aquesta suma de bones pràctiques que ens heu comentat. Alguna reflexió i alguna consulta. Per una banda crec que efectivament feu molt bé d'encaminar cap al Parlament els temes legislatius, crec que deu ser la principal funció que té aquesta casa, per tant, crec que per aquí anem bé.

Em queda el dubte quan parreu d'aquesta llei de patrimoni cultural que està en marxa, això, la llei de patrimoni cultural no està en marxa, més que res que quedi clar. Hi ha una llei de patrimoni cultural immaterial, que no sé si és ben bé la mateixa o no? (*Veus de fons.*) Serà l'altra, l'altra encara no ha entrat en tràmit i en tot cas després el grup de Govern que ja veig que està animat, ja explicarà el que hagi d'explicar. En tot cas, quan parlem de terminis que quedi clar com estan les coses ara.

Després també una reflexió sobre un valor que crec que no s'ha esmentat, però que s'ha de tenir present aquí. Hi ha una candidatura que ja va ser proclamada a nivell transversal de diferents països, que és la candidatura de la Pedra Seca, que aquesta va ser proclamada com a patrimoni immaterial, no per els resultats, sinó per les tècniques. Jo crec que és una qüestió de les que més ha canviat respecte l'anterior candidatura i l'actualitat. És una qüestió que és un valor que s'afegeix i que en aquest moment ja està reconegut, per tant, crec que seria bo tenir-ho molt en compte.

Quant al tema del finançament estaria bé que explicitéssiu quins diners necessiteu, de què esteu parlant. Jo aquí també us he de comentar que, per una banda, quan heu parlat d'Icomos m'ha vingut al cap la seva presència sobretot amb el tema de Tàrraco, del conjunt arqueològic romà de Tàrraco, i jo sí que diria que hi ha dues coses que crec que s'han de tenir presents amb el tema de la UNESCO. Està molt bé el principi de l'honestedat, però aquí també hi ha tota una sèrie de coses que es mouen paral·lelament, que els que vam viure aquella etapa sabem que s'han de fer paral·lelament. És a dir, pots ser molt honest i fer un gran dossier, però això en aquest món de la UNESCO no va així. I digueu-li relacions públiques o comunicació, però hi ha una línia paral·lela que jo crec que en l'altre cas vau pecar d'honestos, crec que s'ha de tenir present.

I després, quant al tema dels dossiers hi ha un cas bastant més modest, que crec que és el de la candidatura dels castells, que es va fer amb pocs recursos, amb molta aportació de la gent que bonament va col·laborar i que això també va ser un actiu molt important. Ho dic perquè a mi, que a vegades em toca compatibilitzar el món de l'acadèmia, el món de l'acadèmia està molt bé, però no ens desconnectem. Seguiu amb aquesta línia d'aquest trama i aquesta xarxa que teniu perquè em sembla que és molt important i que s'ha de tenir en compte.

En tot cas, per part de Junts també recollim les propostes i al torn de respostes ja ens dieu.

El president

Gràcies, diputat i ara en nom del Grup Popular la diputada Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Sí, moltes gràcies, president agrair també al senyor Cortadellas i al senyor Méndez per haver vingut aquí a explicar-nos una mica en quin estat es troba la candidatura, perquè és veritat que portem ja molt de temps amb aquest primer intent que no va sortir del tot bé però en aquesta segona oportunitat esperem que la cosa vagi millor. Jo crec que ho han explicat molt bé, en què consisteix Lo Priorat, i que és un paisatge cultural únic i a més a més crec que és un lloc on tant tradició com identitat han sabut conviure, també amb un equilibri amb la natura i que això ho hem de preservar i hem d'intentar cuidar-ho.

I vostès han explicat aquí un seguit de problemes que estan afectant el territori en aquest sentit, com seria el despoblament, com seria aquesta manca de relleu generacional, com és el canvi també del paisatge amb aquests molins, amb aquesta energia eòlica que és veritat que ho ha transformat absolutament tot. I crec que aquesta iniciativa és una bona eina per intentar pal·liar totes aquestes circumstàncies i donar vida –insisteixo–, a un territori que hem d'impulsar i que s'ha de desenvolupar de manera respectuosa i sostenible també amb el paisatge.

Jo volia preguntar també respecte aquest informe de l'Icomos i aquesta..., bé, això que ens va perjudicar, de no tenir al nostre ordenament jurídic reconeguda de la figura de paisatge cultural. Jo desconec a la resta de comunitats autònomes que han esmentat a través de quina normativa s'ha fet, però és cert que nosaltres aquí la llei de drets culturals de moment encara no ha vist la llum, ni tenim ni tan sols el primer projecte i potser el 2027 si ens esperem a aquesta llei aniríem molt tard. No sé si ho podem vehicular a través d'una altra llei amb un canvi normatiu, però que afecti només la incorporació d'algun article, insisteixo, és una mica per fer-ho en comparació amb la resta d'aquestes comunitats autònomes que ja ho tenen inclòs en el seu ordenament jurídic.

I també pel tema del dossier, d'aquesta adaptació, també volia preguntar si és fer un dossier de zero, no sé si ha canviat moltíssim la normativa (*Veus de fons*.) I em diu que no, ja em contesta amb això, era una mica també per saber quan parlem de finançament si ens poden donar alguna pauta de per on anirien aquestes xifres.

Agafem aquesta petició també de declaració institucional per portar aquí al Parlament que per part nostra no hi hauria tampoc cap problema i quedem pendants també d'aquesta segona intervenció.

I de nou donar les gràcies per la seva presència avui aquí.

El president

Gràcies, diputada. I ara el diputat Acosta, pel Grup de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Cortadellas i senyor Méndez per la seva exposició, per la seva compareixença. Realment és un projecte, és una iniciativa lloable el que ens presenten. És una gran iniciativa per tal de posar en valor tot allò de box que té la comarca, que és moltíssim des d'una perspectiva humana, social, cultural, d'identitat, econòmica també, i també per pal·liar, per revertir la malaurada situació de despoblament i d'envelliment de la comarca.

Estudiarem a fons tot el dossier, tota la iniciativa amb totes les seves particularitats, i també la manera d'ajustar-lo a la norma nostra actual i possibles realitzacions a través d'altres noves.

Moltíssimes gràcies i només això.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara, la diputada Segovia en nom dels Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Moltes gràcies també per portar-nos aquest tema, que crec que probablement sobretot els diputats que no som del territori no teníem tant de coneixement, per tant, agrair-los sobretot la informació i l'oportunitat d'aprendre de la qüestió. Sí que demanar-los també en el temps que tenen per respondre, que ja els hem fet moltes preguntes, algunes més. Han parlat que l'informe no va ser l'avaluació, vostès la consideraven injusta? Una mica també a banda del fet que no hi hagués aquesta eina reconeguda, quins altres elements sortien a l'avaluació perquè entenguin que hi havia aquesta injustícia i com s'està treballant també en aquests altres elements?

Entenem també que diuen que han fet un encàrrec a l'Observatori del Paisatge, que s'ha fet aquest encàrrec entenem que per part del Govern però que encara no hi ha un resultat i encara no hi ha un retorn, perquè sí que estaria bé saber en quin punt està això, quina seria l'eina, des d'on s'hauria de fer, perquè els grups puguem entomar i veure a nivell legislatiu què és el que s'hauria de fer ens aniria bé segurament tenir com més informació sobre com hauria de ser aquest reconeixement.

Sí que també preguntar-los per aquesta candidatura espanyola que diuen, que entenem que és el Govern que portarà aquest reconeixement europeu. Doncs també preguntar-los una miqueta en què es fonamenta la candidatura, perquè entenc que molts dels arguments que s'utilitzin per aquesta candidatura són els que després poden servir també per la candidatura per la UNESCO.

I després, més enllà de la candidatura en si, tots aquells aspectes que vostès han posat com per davant dels riscos que pot suposar i que cal preservar aquest patrimoni paisatgístic, com per exemple és el tema del despoblament, tenim ara ja l'estatut de micropobles, d'alguna manera saber si això per exemple pot ajudar.

Amb els temes d'habitatge, que és un dels temes que per part del meu grup entenem que en realitat ho hem de treballar gairebé des de tot arreu i també segurament el despoblament potser té molt a veure amb la situació d'accés a l'habitatge allà i els voldria preguntar una mica si creuen quan els joves diuen, no ens volem quedar aquí, potser també sigui un dels elements i com creuen que s'hauria de poder combatre. Sé que són moltes preguntes i no tindran temps...

I després el tema de les renovables. Perquè al final tenim aquest dilema, aquest debat que Catalunya està molt endarrerida amb el desplegament de les renovables, que s'està treballant i es vol impulsar des del Govern i hi ha una voluntat també expressada al Parlament que s'ha d'accelerar perquè no podem tenir aquest percentatge tan baix i tenim un repte per davant, però que això s'ha de fer amb aquest equilibri i amb aquest respecte territorial i que no pot ser que totes les renovables vagin totes cap a Terres de l'Ebre, Camp de Tarragona, Priorat, Montsià perquè bé, com que aquí no hi ha res, és un paisatge que no hi ha res, doncs aquí sí, i a l'Empordà, no, per caricaturitzar una mica la foto.

Doncs bé, preguntar-los una miqueta això, com creuen que es pot entomar aquesta implantació o aquest creixement de les renovables que necessitem com a país, amb equilibri territorial i amb respecte també pel paisatge que vostès estan fins i tot demanant que sigui reconegut patrimoni de la UNESCO.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara la diputada Ferret, en nom del Grup Socialistes i Units per Avançar.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Molt bona tarda. Des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar agraïm la compareixença del president del Consell Comarcal del Priorat i també del de l'entitat Prioritat per exposar-nos en quina situació es troba la candidatura de la llista de Patrimoni Mundial de la UNESCO que és Priorat-Montsant-Siurana, Mosaic Mediterrani, Paisatge Cultural Agrícola perquè precisament posar al centre aquest paisatge cultural és el que encara no està a la llista de Patrimoni Mundial, quan d'altres en l'àmbit de la Mediterrània sí que potser hi són.

Aquesta candidatura que promocionen des de la vostra entitat, que com ens han dit és d'un abast transversal, abast comarcal i que també, com ens heu explicat, aglutina persones, entitats, institucions, empreses i que neix d'aquesta voluntat de la societat Prioratina a treballar per la implementació d'un model territorial just i equilibrat a través de la presentació d'aquesta candidatura a la UNESCO que, com ens heu dit, té l'objectiu de fer possible viure dignament al Priorat mantenint els valors tradicionals que l'identifiquen, que són la pagesia, la petita escala, la diversitat, les relacions de proximitat i sobretot centrats en el paisatge.

Per tant, el que es proposa és reconèixer el valor d'un patrimoni cultural paisatgístic des d'aquesta visió singular territorial i socioeconòmica, que té un ampli suport també institucional, un suport institucional que ja el 2012 el Parlament de Catalunya també va donar i des d'aleshores ha anat caminant per poder ser reconeguda com a candidatura i un suport també des del Departament de Cultura, que s'ha manifestat

en reiterades ocasions ja des de la seva presentació oficial com a proposta de candidatura el 2013.

Des d'aquell moment comença tot un seguit de tràmits per encaminar aquesta candidatura i arribats al punt que ens dèieu d'aquest informe que, pel que sabem, des de la Direcció General de Patrimoni Cultural se segueix donant suport a aquesta candidatura, acompanyant estretament els promotors i a tot l'equip redactor i que es treballa cercant aquesta complicitat amb el Ministerio, que actua en representació de l'Estat davant de la UNESCO.

I en aquest sentit pel que sabem des de la Direcció General de Patrimoni Cultural, que té el compromís de treballar per activar aquest encàrrec d'aquest estudi necessari per tirar endavant aquesta candidatura i que s'ha previst una partida pressupostària pel nou pressupost, que esperem que quan es presenti en aquesta càmera la majoria dels grups parlamentaris li donin suport i que a més a més, com també ens heu dit, aquest model de gestió que opta a aquest premi al paisatge del Consell d'Europa, que esperem que sigui també un argument a favor d'aquesta candidatura.

I realment des del nostre grup parlamentari només dir-vos que això, que sí que s'està treballant per la llei de patrimoni immaterial que, en aquest cas no és la de patrimoni que parlàvem o que vostès feien avinent, però que també inclouen aquesta part immaterial de paisatge que també heu esmentat.

I, per tant, des del nostre grup parlamentari estendre la mà en tot allò que pugui servir per encaminar aquesta candidatura, formalitzar-la i que ben aviat la puguem veure, si pot ser aquest 2027.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, els compareixents per deu minuts tenen la paraula. Seguiran aquest model mixt d'intervencions.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

D'acord. Doncs ho farem..., sí, ho farem així, coral, que ens avenim bé. Al final Prioritat és la comarca, ja us ho han dit també. És a dir, la relació de membres i de socis...

Fitxer 9

És a dir, la totalitat dels ajuntaments i municipis de la comarca formen part de l'associació Prioritat. Vull dir que ja existeix aquest ampli consens i tota aquesta feina feta a nivell de territori. Per anar així com responent totes les qüestions, el tema de la pedra seca que es comentava és un element que suma, de fet, aquesta candidatura ja agafa molts elements del que s'estava treballant al Priorat, que era precisament no reconèixer o protegir la pedra seca en sí, sinó tot el coneixement que va associat precisament a les construccions de pedra seca. Això ja ho portem també a la candidatura del Priorat.

Aquesta immaterialitat, aquest llenguatge, aquestes tècniques, aquest coneixement que va associat precisament al treball de la terra i a la gestió del dia a dia en una comarca com el Priorat. Per tant, és un element que suma. Al final estem també sumant aquesta posició i que la pedra seca és un valor que cal afegir i que ja hi és reconeguda també en el dossier de candidatura.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

En l'aspecte que el diputat Bertran ens comentava sobre la qüestió que potser vam ser massa honestos, és evident i sabem que aquestes qüestions i sobretot en el marc de la UNESCO funcionen d'una manera, tampoc no és casual que d'acord amb el Ministeri i la Generalitat de Catalunya s'hagi fet una encàrrec a l'icomos d'un estudi específic en el qual hi hagi un estudi comparatiu sobre el que són els paisatges culturals de muntanya mediterrània per veure els valors diferencials del nostre paisatge, perquè va en la línia d'altres estratègies paral·leles, però també per una qüestió que va sorgir en l'informe de l'avaluació d'icomos, que és que veritablement demostréssim a fons quin és el valor universal excepcional d'aquest paisatge cultural agrari de muntanya mediterrània.

És un tema que si el tinguéssim resolt ja estaríem a dins de la llista de patrimoni mundial i per tant com que no ho tenim es va consensuar entre les diferents administracions i en l'àmbit de la comarca, que era ideal que l'ICOMOS mateix potser fes aquest informe i que llavors d'aquesta manera poguéssim trobar una via de treball per tenir contingut i alhora anar fent aquesta feina de lobby.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Pel que fa a la internacionalització de la candidatura, aquest element de dir, potser vam pecar de ser massa honestos, bé, és que som una comarca honesta, és a dir, les coses es fan com es fan i no tindria cap sentit haver d'inventar-se un relat quan el tarannà del Priorat és el que és.

Tot i així és veritat que ja hem començat a fer feina des de fa..., ja l'any 2023 hem començat les converses, la presència, hem tingut oportunitat de presentar la candidatura i el model de gestió comarcal al Parlament Europeu, a la Comissió Europea, hem pogut anar a diferents i diverses jornades en gestió de paisatges culturals que s'organitzen arreu, sovint convidats pel Ministerio de Cultura, la qual cosa doncs també ens dona que ja hi ha aquest interès també i aquest suport per part de l'Estat que, al cap i a la fi seran els que hauran de presentar la candidatura a la taula de la UNESCO. I això ens obre pas i amb el premi, amb aquesta candidatura a Premi Europeu, al Premi Paisatge del Consell d'Europa és un pas important també.

Com sabeu, el Consell d'Europa és una entitat o és una organització amb molta prestígi a nivell del continent europeu i això doncs ens permetria també obtenir aquest premi, que no és un premi econòmic ni molt menys, és més que res el reconeixement, doncs això també ens permetria entrar, almenys en el que són els països que formen part del Consell d'Europa, entrar ja en aquest camí, vull dir que això ja ho estem treballant també i estem en aquesta via. Respecte a la qüestió

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

Respecte a la qüestió de finançament que ha sortit, en aquest moment nosaltres no els podem presentar un pressupost concret, però acceptem el repte d'elaborar-ho i, per tant, concretar allò que diríem col·loquialment les misses quan són i com es paguen i així ho farem i perquè hi hagi una orientació.

I des del punt de vista del que seria l'avaluació, del que s'ha comentat abans, hi ha un enllaç significatiu en la presentació que hem posat, que crec que és la 43a Conferència del Patrimoni Mundial que es va realitzar a Baku, en què la representant espanyola és ella la que diu claríssimament a tota la conferència la injustícia que s'ha fet amb l'avaluació d'Icomos. I nosaltres des de la comarca ho vam interpretar en un doble sentit, el primer que ja us l'he comentat, que és aquesta definició del valor excepcional a nivell universal que, per tant, és el repte que hem de treballar i per això hi ha aquesta iniciativa d'un primer estudi.

Però l'altre, des del punt de vista pràctic –i ara perdoneu que m'he quedat en blanc–, (*Fortes rialles.*) Disculpeu, és que..., a veure, era la representant espanyola...

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

Que diu que és injust, però...

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

Ah, sí. El segon element que interpretem –i perdoneu, és que no es va entendre–, és perquè és una candidatura absolutament diferent de totes les candidatures que s'han plantejat i per tant pensem que la persona d'Icomos que va venir a fer l'avaluació va quedar molt estorada del que veia, va quedar d'aquells dies de l'avaluació bé, però després ho tradueix en un informe en què clar, la pedra seca són unes pedres que es veuen. Els valors espirituals que s'inclouen en el dossier acadèmic de la candidatura, el relat d'unir tradició i futur no són coses palpables i vam considerar que potser era una persona que estava molt particularment tendint cap a l'avaluació de patrimoni material i això la candidatura del Priorat no va en aquest sentit.

Hi ha aspectes materials que són la concreció en el terreny del paisatge, però hi ha un gran valor immaterial que, repeteixo, pot ser espiritual, pot ser de tradició, pot ser de festes, pot ser d'una manera determinada de fer agricultura, de treballar la terra, de mantenir un mosaic agroforestal tan necessari en aquest moment en què les noves orientacions i estudis sobre els incendis forestals ens fan veure que nosaltres a la comarca hem de ser, hem de tenir uns tallafocs que no cal que siguin naturals, que poden ser humanitzats, i els camps de Conreu s'està demostrant que estan actuant en aquest sentit, possiblement una de les coses que nosaltres vam entendre

és que no s'havia comprès bé la dimensió del tipus de candidatura que estàvem presentant

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

De fet, això mateix ens diu Icomos, també i ens diu el Ministerio és a dir, la candidatura és pionera, és el primer cop que es presenta a Patrimoni Mundial la senzillesa d'un paisatge que no és el de muntanya dels Alps ni de l'Himàlaia, ni és el Taj Mahal és a dir, estem presentant i perdoneu-me, sense cap ànim de menysprear, el que estem proposant és que la UNESCO reconegui com a patrimoni mundial el valor que té el tros, el valor que té la terra, petita porció de terra que dia a dia treballa un pagès que avui dia no ens dona de menjar, perquè el tema agroalimentari va per una altra banda, però que durant segles va garantir la subsistència de la població que vivia en aquella comarca, una comarca que no és fàcil, no és una comarca senzilla.

Els que els coneixeu ja ho sabeu, i els que no heu tingut oportunitat doncs també us convidem. Mira, aprofitant precisament les jornades del 12 de desembre, això de vegades és difícil de pair, sobretot quan es veu des d'una perspectiva molt acadèmica, que això també ho hem après en aquests anys de reflexió, precisament, el fet d'aterrar la candidatura i de poder transmetre amb paraules més senzilles la senzillesa del nostre paisatge. Això és el que deduïm o això que inferim de l'avaluació d'Icomos.

Respecte a com ens preparem. Sabem també i som conscients que la declaració com a patrimoni comportaria segurament un desgavell amb la capacitat de càrrega que tenim i la capacitat de gestió que tenim a nivell de comarca, però els anys de feina també ens estan permetent preparar-nos. Estem treballant, estem emparats en la Carta Europea de Turisme Sostenible per la gestió de l'activitat turística i dels fluxos que això pot comportar. Estem treballant i sostenint amb recurs propi pràcticament a la comarca, del Consell Comarcal, una borsa d'habitatge amb les mateixes característiques que el Banc de Terres, que també l'estem sostenint amb recurs propi per poder establir mecanismes de garantia i espais de confiança entre llogaters i demandants de lloguer.

Ho estem fent amb un esforç molt gran i preparant-nos pel que podria comportar el fet de ser reconeguts com a patrimoni. I si no ho som és feina que com a territori ja estem fent, és a dir, que amb una sabata i una espardenya penso que estem avançant prou.

El mateix ens passa amb les renovables. Ara estem a punt de conèixer i desvetllar com serà el Plater, però al Priorat durant els tres anys que hem pogut tenir una oficina comarcal de transició energètica hem fet la feina. Els vint-i-tres municipis han pogut dir com volen que sigui la implantació de les renovables als seus termes en compliment del que estableix el Decret de Renovables, d'un model participat, democràtic, distribuït i de proximitat. El 4 de desembre ens faran la presentació del Plater a la comarca, estem desitjant veure si s'ha tingut en compte tota aquesta feina feta des del mateix territori. Sabem quins són els riscos, però estem treballant precisament per poder afrontar-los, perquè creiem que el reconeixement com a patrimoni mundial seria un reconeixement que garantiria la pervivència d'aquest model que ens ha donat vida durant tants segles.

Àngel Cortadelles (president de l'Associació Prioritat)

I també caldria tenir en compte estudis com el de la Diputació de Barcelona, que contemplen l'autoabastiment territorial amb espais antropitzats i que potser a vegades aquests territoris encara amb aquests valors no caldria utilitzar-los.

Per acabar, respecte al tema de l'Observatori de Paisatge i l'assessorament que va demanar el Departament de Cultura, nosaltres ho hem vist a la Memòria de l'any 2024 de l'Observatori de Paisatge, potser estaria bé que la comissió convidés l'Observatori a explicar aquest assessorament com es concreta. La finalitat última és aconseguir integrar els paisatges culturals en el marc normatiu de Catalunya, perquè pensem que és una anomalia que la UNESCO..., com a mínim veurà que tothom hem fet una part de la feina que havíem de fer cadascú en aquest sentit.

I crec que ja està, no?, més o menys.

Sergi Méndez (president del Consell Comarcal del Priorat)

I com passa en tots els àmbits, cada comunitat autònoma ha integrat el concepte a la seva manera. Vull dir que ara mateix són vuit comunitats les que ho tenen

reconeguda: Canàries, Andalusia, l'Aragó..., i cadascuna ho ha fet a la seva, en la varietat està el gust.

No res, ens passem de temps. Agrair moltíssim el suport. Agrair també, que no hem tingut oportunitat, al Grup Socialista tenir en compte de cara al pressupost de 2026 aquesta partida per continuar treballant en tot això, però és veritat que tenim una línia que s'haurà d'aprovar, però s'ha de tenir en compte i el que sí que hem de tenir en compte és que tenim el 2027 com a data límit –ho ha dit–, que tenim com a data límit el 2027, en què es durà a terme un canvi a les regles del joc de la UNESCO, que si no arribem al 27 i estem en disposició de fer-ho sí que llavors hauríem de tornar a començar, i això seria una pèrdua de temps, una pèrdua de recursos i una pèrdua també d'energia, d'esforços per una comarca com la nostra.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies i molt agraït per la presència i també a les persones que els acompanyen i procedim al següent punt, els acomiadem.

(Pausa llarga.)

El president

Molt bé, molt bé. Arrenquem el següent punt de l'ordre del dia. *(Forta remor de veus.)*

Primer vaig generant ambient d'ambient de retorn. *(Forta remor de veus.)* M'esteu criticant? *(Pausa.)*

Fitxer 10

Doncs, aleshores arrenquem.

Sol·licituds de sessió informativa i de compareixença

354-00228/15, 354-00235/15, 356-01106/15 i 356-01112/15

Tenim quatre compareixences demanades que són..., no cal que les llegeixi perquè les tenen a l'ordre del dia i si els sembla passàriem a la seva votació. Si diuen que totes poden ser..., les quatre conjuntes, no?, les quatre compareixences.

També aprofito per dir que la compareixença de la consellera se substanciarà el dia 21, a la comissió del dia 21 de gener. Per tant, ja està confirmat i els passarem l'ordre del dia.

Vots a favor de les compareixences?

Per unanimitat, molt bé.

Proposta de resolució sobre els drets culturals i l'accés universal a la cultura

250-00396/15

I, per tant, passem al punt número 9, que és la proposta de resolució, perdó, el 8, que és la proposta de resolució sobre els drets culturals i l'accés universal a la cultura. Té la paraula per tres minuts la diputada..., cinc minuts, disculpi, la diputada Segovia.

Susanna Segovia Sánchez

Sí, moltes gràcies, president. De fet, és una proposta de resolució que sabem que hem anat ajornant algunes sessions anteriors de la comissió, perquè ens interessava molt que o bé es pogués substanciar una compareixença que també havíem demanat o que es pogués fer una visita que finalment vam poder fer el dilluns a les instal·lacions i per conèixer les activitats de Xamfrà, associació cultural, que és una mica l'embrió i l'impulsor d'aquesta proposta de resolució. Bàsicament, el que vam poder conèixer les diputades que vam poder participar i el que planteja la proposta de resolució és la necessitat de crear uns espais diferents d'acollida cultural, d'acollida social i cultural.

És un model d'espai que ara mateix no existeix, conegut com a tal a Catalunya i que bàsicament, tot i que sí que hi ha molts espais que realitzen funcions diferents i tasques diferents i podem identificar una mica en aquest sentit la transacció que hem fet amb el Partit Socialista en referència als ateneus, el que planteja la proposta de

resolució és la creació d'una xarxa del que anomenem, del que anomenen bàsicament, espais culturals d'acollida i atenció primària.

I si s'hi fixen, el mateix nom té relació amb el que serien els centres d'atenció primària i justament dilluns ens varen poder explicar aquesta idea que tenen, que siguin centres on tothom els reconegui com un espai comunitari, de treball i de construcció de comunitat, de convivència, de consistència, de treball i d'integració de tothom al barri i que siguin uns espais que ara com ara no serien tant el que entenem com els centres cívics, que potser en el seu moment van ser identificats com a tal, sinó que siguin uns espais bàsicament oberts a tothom amb el mínim possible, per no dir inexistència d'exigències burocràtiques o tràmits o normes, normes en el sentit que puguin restringir la participació i que siguin oberts a tothom.

Que siguin espais en els quals tothom que arribi a través de la cultura, a través de la pràctica de les arts, pugui ajudar a construir comunitat, pugui ajudar a construir societat, pugui ajudar a construir barri, pugui ajudar a construir ciutadanes. El que vam poder veure l'altre dia a Xamfrà és com des d'aquesta pràctica d'acollida sociocultural, d'acollida en primera instància de tothom, el que es construeix sobretot és una comunitat oberta al barri, que forma part del barri i que permet que gent molt diferent, en circumstàncies molt diferents, tingui un accés igualitari a la cultura.

De fet per això, un dels punts, i bàsicament l'últim punt que es presenta a la proposta de resolució, és que quan tramitem finalment aquesta llei de drets culturals, donem espai també dintre d'aquesta llei a la creació d'aquesta xarxa i d'aquests espais culturals d'acollida i d'atenció primària. També és important posar sobre la taula, i és una de les qüestions que també vam poder parlar dilluns, com moltes vegades fem reconeixements institucionals i donem premis nacionals o donem premis fins i tot a nivell de l'Estat, reconeixements per part del Ministeri a entitats i institucions que després tenen moltes dificultats per continuar fent aquesta feina per la qual se'ls ha fet aquest reconeixement.

I a la sessió anterior de la Comissió vam poder sentir també l'Agrupació de Cors Infants que també ho deien, tenim el Premi Nacional de Cultura, però ens costa molt mantenir la nostra activitat perquè depenem molt de la burocràcia, de les subvencions, d'un tipus d'ajut que al final acaben destinant-se més recursos a

aconseguir els recursos per sostenir l'activitat que no tant a l'activitat en si mateixa. Per tant, crec que és una qüestió que travessa moltes àrees de competència del Govern de la Generalitat de Catalunya, però en el cas de les entitats culturals es posa més en evidència i crec que especialment aquelles que tenen un reconeixement fet pel Conca, que són Premi Nacional de Cultura, per tant es posa en valor el que fan, com ho fan, amb qui ho fan, i en canvi després això no té cap translació a les polítiques públiques.

Crec que més que la meva explicació i l'explicació que hi ha dintre de la proposta de resolució, la visita que es va poder realitzar el dijous va servir per posar en gràfic i per poder parlar amb les persones que directament formen part d'aquesta experiència, per això demanem el vot favorable a aquesta proposta de resolució i també emplaçar tots els grups, que crec que van poder tenir un moment molt interessant de posar en conjunt i en realitat veure que hi ha moltes qüestions que podem compartir més enllà d'altres posicionaments que poden tenir d'altres temes, perquè fem aquest esforç col·lectiu i aquest compromís en el marc de la llei dels drets culturals poder impulsar també la consolidació institucional d'aquests espais.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, en nom del Grup Socialista, que és qui ha presentat esmenes, té la diputada Rocio la paraula, Rocio Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, president. Bé, el passat 2 de setembre el Govern va aprovar el projecte de llei dels drets culturals, que reconeix el dret a la identitat cultural, la participació, l'expressió, la creació i la difusió cultural i a l'educació i a la formació artística, i que vol esdevenir una eina imprescindible per la cohesió social, l'empoderament individual i col·lectiu, garantir una societat catalana més culta, alhora que ja ho és, diversa i plural.

El text aprovat és el resultat d'aquest procés participatiu fet la passada legislatura i la implicació dels sectors culturals als territoris del món associatiu, federatiu de la ciutadania. Van ser moltes les veus, les mirades que han quedat recollides i algunes

d'elles les trobem també en aquests punts que ens presenta la proposta de resolució del Grup de Comuns que ara tractem. I a poques setmanes que comenci a tramitar-se la ponència de la llei de drets culturals, voldria recordar que aquesta posa en el centre la persona i el focus en l'accessibilitat, la participació, els drets i en garantir la igualtat d'oportunitats de tots els sectors de la societat en la formació, l'educació en les arts i en totes les expressions artístiques i culturals.

Volem agrair a tothom qui va participar en el seu redactat, a les entitats i col·lectius que s'hi van implicar i esperem que puguem fer realitat aviat aquesta norma. També agrair a entitats socials com Xamfrà la seva lloable feina en l'àmbit de la formació artística i la cohesió social en un districte com el Raval de Barcelona.

I respecte a les esmenes que hem presentat i que hem pogut parlar i agrair a la diputada Segovia la seva predisposició al diàleg, són més de forma que de contingut, i és que l'avantprojecte de llei, l'article 32, esmenta la creació de la xarxa d'equipaments culturals de proximitat i, per tant, és l'esmena que nosaltres fem als punts que s'han presentat.

Després hem presentat una altra transacció que ha volgut ser acceptada per la diputada i li agrair, perquè nosaltres volem també posar en valor aquesta Xarxa de Federacions d'Ateneus de Catalunya, amb dues-cents trenta entitats i els corresponents equipaments socials que hi ha en tot el territori, també integrada en aquesta xarxa, futura xarxa d'equipaments culturals de proximitat, o amb el nom que finalment, durant la ponència, s'acabi aprovant.

Per tant, nosaltres entenem que la xarxa d'equipaments culturals de proximitat pugui integrar tots els espais de petit format i participatius existents, tots els models de gestió i crear-ne de nous on sigui necessari. I recordar que el Departament de Cultura disposa de línies de suport i ajuts perquè els equipaments de proximitat puguin adaptar-se al codi d'accessibilitat física, també motriu, cognitiu, sensorial, com també té línies per desenvolupar la participació cultural, com per exemple la línia de projectes comunitaris de transformació social, que es tornarà a convocar en el 2026, i que volen fomentar la participació de tots els col·lectius a través de projectes culturals en l'àmbit musical, l'audiovisual, la cultura popular i el patrimoni.

I en aquest sentit, té molta importància enfortir aquests equipaments de proximitat per garantir l'accessibilitat i els drets culturals de la ciutadania.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara, pel Grup de Junts, el diputat Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Bé, breument, nosaltres donarem suport a la proposta de resolució de Comuns, que creiem que suma i per tant ens afegirem a aquesta idea. I en tot cas vull fer èmfasi en el punt 6 d'aquesta proposta, perquè ara es parlava de la llei de drets culturals, nosaltres advertim que la llei de drets culturals està molt bé com a declaració d'intencions, però no veiem clar que el que precisament votarem a favor aquí, que és aquesta col·laboració entre fons públics, fons privats i autogestionats es porti a terme. És a dir, creiem que està molt bé que ja es posi aquí perquè ens fa l'efecte que la proposta que hi ha damunt de la taula queda coixa sobre aquest punt en la llei.

Per tant agraïm també la presentació i l'èmfasi en aquest punt.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara l'excel·lentíssima diputada..., (*Veus de fons.*) La diputada és, també és excel·lent (*Rialles.*) Precisament per això anava a dir exactament, diputada Sans endavant, pel Grup d'Esquerra, disculpin.

Raquel Sans Guerra

Ja és gros president que s'oblidi de mi, eh? (*Fortes rialles.*) En primer lloc agrair la presència del representant de Xamfrà. Jo voldria agrair a la diputada Segovia la seva insistència perquè féssim aquesta visita. Realment és una visita que vam fer amb la diputada Roldán i amb la diputada Ennatu Domingo, de Junts i és d'aquelles visites que et reconcilien una mica amb la vida i la humanitat.

I quan et trobes iniciatives com la feina que fa el Xamfrà et reconcilien, com deia, amb la humanitat, perquè darrere d'aquesta proposta, que és trencadora, que són

aquests espais culturals d'acollida, que és una iniciativa que intenta ser semblant al que són els CAPs, els centres d'atenció primària, un s'adona de la importància d'iniciatives d'aquestes característiques. perquè darrere d'aquesta deshumanització que fa l'extrema dreta de posar números, de col·lectivitzar la població migrada, darrere d'aquesta població migrada hi ha històries com les de l'Aram o de l'Omar, que vam tenir l'oportunitat de conèixer.

I que crec que la millor vacuna davant d'aquesta deshumanització és el coneixement d'aquestes històries i d'aquestes vides, moltes vegades vides duríssimes que no voldríem pels nostres fills, però que quan veus la feina que es fa des de Xamfrà, t'adones de la poca importància que tenen els papers, de la poca importància que tenen les situacions administratives, i el que té importància és mirar l'altre i veure'l com una persona, i això és el que fa Xamfrà, amb una sabata i una espadenya, moltes vegades, amb aquesta dificultat que té l'Administració pública, i que crec que també la responsabilitat dels representants públics és posar les coses fàcils. No pot ser, com deia la diputada Segovia, que a vegades per demanar una subvenció, per omplir tota la tramitació administrativa hakis de destinar-hi uns recursos que t'estan traient energia de la feina que realment s'hauria de fer.

Jo voldria agrair en primer lloc aquesta visita, voldria agrair molt fortament la feina que fa Xamfrà, la necessitat d'estendre aquest model a tot el territori. Crec que en el context actual és més necessària que mai la feina que feu, i evidentment tindreu el nostre suport i la votació, jo crec que diria superafirmativa a aquesta proposta de resolució.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara sí, la diputada, excel·lentíssima diputada Lorena Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Moltíssimes gràcies, president. En primer lloc saludar el representant de Xamfrà que avui ens acompanya. Donar les gràcies també a la diputada Segovia, no només per aquesta proposta sinó també per organitzar la visita que vam tenir oportunitat de

realitzar doncs aquesta mateixa setmana a les instal·lacions de Xamfrà per conèixer de primeríssima mà aquest projecte, que va molt més enllà de les arts, que es centra en les arts però que va molt més enllà.

Hem parlat durant aquesta comissió amb moltíssimes entitats que també es dediquen al cant coral o al teatre, etcètera, i hem parlat de la importància de l'art com a eina integradora, com a eina de cohesió social, com a eina també de transmissió de valors. I jo crec que tot això també ho encarna Xamfrà.

No m'estendré molt més perquè crec que vam poder també doncs reflexionar al voltant de la qüestió dimarts passat, amb tota aquesta bona feina que esteu fent amb adolescents i nens que necessiten doncs aquests referents i que a Xamfrà els han trobat i agrair-vos la tasca que feu, moltes vegades en condicions precàries.

Fitxer 11

Nosaltres bàsicament votarem pràcticament a favor de tots els punts de la proposta, llevat d'algun petit..., per una qüestió de terminologia però que farem una abstenció, en aquest cas no serà contrari. Un d'ells és el tema de la llei de drets culturals, bàsicament perquè també tindrem oportunitat durant la ponència de poder parlar bastament sobre aquest punt i perquè volem veure una mica com es desenvolupa també aquest primer debat inicial després de conèixer l'avantprojecte.

Però insisteixo que, llevat d'aquests, són tres punts en concret per un tema més que res de terminologia, la resta doncs donarem suport a aquest projecte que, insisteixo, doncs ens va semblar molt positiu l'altre dia.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara el diputat Acosta, de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Bien, mediante unas aparentes palabras elegantes impregnadas de un buenismo idílico y semimágico, esta propuesta de resolución *dels Comuns* pretende esconder una realidad bien distinta.

Por eso, como nosotros no estamos dispuestos a que se hagan pases teatrales gratis a personas inmigrantes ilegales para tenerlos entretenidos, aunque algunos lo hagan con toda la buena intención del mundo, como ya sabemos qué significa para ustedes, señores de los Comunes, la participación cultural, es decir, chiringuitos cerrados y creados para ustedes y para sus amigos, y como para ustedes la cultura es lo que ustedes dicen que tiene que ser cultura y como no estamos dispuestos a aceptar esta dictatorial concepción y además restrictiva del concepto de cultura, que sin lugar a dudas puede desembocar perfectamente en la desaparición de nuestra identidad, vamos a votar en contra de todos los puntos.

Muchas gracias.

El president

Gràcies. I ara, per posicionar-se sobre les esmenes, la diputada Segovia per un minut.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Sobre les esmenes, com comentava la diputada del Partit Socialista hem transaccionat en el punt número 4. Entenem que, tot i que no fos el tema podíem ampliar aquesta percepció que també la feina la fan els ateneus, que també han posat de manifest moltes vegades que malgrat ser també reconeguts amb molts reconeixements i premis, tot i així moltes vegades tenen en problemes de funcionament i de finançament.

No hem acceptat la resta perquè en realitat no estem parlant d'equipaments culturals, i crec que és aquest el canvi d'enfocament que hem de tenir quan plantegem la llei de drets socials. No són equipaments culturals, no són una escola de música com ens van repetir diverses vegades, no fan classes de música, no fan classes de teatre, són un espai d'acollida on s'utilitzen les arts per treballar aquesta integració, aquesta construcció de comunitat. Per això no hem acceptat, però acceptem que igualment hi hagi aquest vot favorable, perquè creiem que la majoria de vots favorables que tindrà aquesta proposta de resolució és la millor resposta que volem donar a l'equip de Xamfrà, al Sergi Brió que ens acompanya aquí.

I no perdré segons a contestar el representant de VOX, perquè ja ens esperàvem això i perquè de fet la millor resposta justament és votar a favor d'un projecte com Xamfrà i els seus espais d'acollida, que justament el que fan és combatre l'extrema dreta en fet i humanitzant les persones, que és el que s'ha de fer.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Votacions separades?

Lorena Roldán Suárez

Sí, nosaltres demanem votació separada del punt 2, el 7 i l'11, que es podrien votar conjuntament.

El president

Alguna més?

Jordi Bertran i Luengo

Una consulta, podríeu aclarir quines esmenes s'han acceptat primer, si us plau?

El president

Sí, és veritat, si us plau... Només la transacció.

Susanna Segovia Sánchez

Sí, hem repartit la transacció i la resta no s'han acceptat, només la transacció.

El president

D'acord.

Jordi Bertran i Luengo

Ho demanava el diputat Lluís Puig.

El president

No, no, té tot el sentit perquè no ha quedat aclarit. Està clar, està clar.

Per tant, el que farem serà dues votacions.

Una serà la votació dels punts 2, 7 i 11, si els sembla.

I després, la resta.

Vots a favor?

Els vots a favor del Grup Socialista, el Grup d'Esquerra, el Grup dels Comuns i el Grup de Junts per Catalunya.

Vots en contra?

Del grup de VOX.

Abstencions?

El Grup Popular, 2.

Per tant, s'aprova amb 13 vots a favor, 1 en contra i 2 abstencions.

I ara votàrem la resta de la proposta de resolució.

Vots favorables?

Vots contraris?

Per tant, s'aprova amb el vot favorable del Grup Popular, del Grup de Junts, del Grup d'Esquerra, del Grup de Comuns i del Grup Socialista, amb el vot en contra de VOX, i que suposa 15 vots a favor i 1 en contra.

Passem ara..., acabo agraint..., per tant, s'aprova el conjunt de la moció i agrair també la presència de l'entitat, de Xamfrà en aquesta reunió.

Rocio Garcia Pérez

Disculpi, president, en aquesta votació el diputat Jordi Riba ha substituït la diputada Gisela Navarro.

El president

Magnífic, n'hem pres nota.

**Proposta de resolució sobre la rehabilitació dels edificis socials
de l'Ateneu Agrícola i el Centre Agrícola de Sant Sadurní d'Anoia**

250-00616/15

Molt bé, passem a la següent moció. Començo agraint la presència dels regidors de l'ajuntament, que abans preguntava perquè ens agrada agrair qui ve amb coses concretes, entenc que venen per la següent moció, ai, resolució. Per tant, gràcies per assistir i té la paraula la diputada Montse Ortiz, de Junts per Catalunya.

Montse Ortiz i Martí

Gràcies, president En primer lloc, saludar els regidors de Sant Sadurni que avui ens acompanyen i és que el que avui debatem aquí no és menor. Sant Sadurni d'Anoia, amb més de tretze mil habitants, és una ciutat amb un gran teixit associatiu, però que fa anys que arrossega un dèficit cultural, i és que no disposa de cap equipament actiu per la programació d'arts escèniques o musicals. Tenim artistes, entitats i públics, però no tenim espais on actuar ni on gaudir d'una oferta cultural. I el més sorprenent és que a Sant Sadurni hi hagi dos grans equipaments culturals i històrics, però que, en canvi, avui tots dos estan tancats, l'Ateneu Agrícola, fundat el 1877, disposa d'una façana modernista catalogada com a bé cultural d'interès local, i a més, va rebre la creu de Sant Jordi el 2008 pel seu paper justament a la vida cultural de Sant Sadurní.

El Centre Agrícola, de 1912, també és un espai emblemàtic que durant dècades va acollir activitats socials, culturals i esportives. Els dos necessiten una rehabilitació integral per recuperar la seva funció, ser punt de trobada per la cultura de Sant Sadurni. I el més important, els seus propietaris també comparteixen aquesta mateixa voluntat. Creiem que ha arribat el moment de posar fi a aquesta situació i per això proposem una actuació clara i viable per recuperar aquests espais culturals.

Primer, comptar amb la participació activa del Govern, l'Ajuntament i les dues entitats per fer el seguiment del projecte i definir fórmules de finançament. Segon, facilitar acords de cessió parcial d'ús, ja que els dos edificis són de titularitat privada. I repetim, només parlem de cessió d'ús compartit, mai parlem de cessió de la titularitat, i això és molt important que quedi clar. I tercer, destinar una partida pressupostària específica per la seva rehabilitació, d'acord amb el pla d'equipaments culturals de Catalunya.

Fa massa temps que Sant Sadurní no gaudeix d'una programació cultural i no pas per falta d'interès, tot el contrari, sinó perquè no hem fet la feina. La cultura és un

dret i n'hem de garantir l'accés a tothom i arreu del nostre país. I avui aquesta situació es pot revertir. Si no ho fem, perdrem una gran oportunitat. Si la proposta no s'aprova constatarem que no hi ha voluntat política per recuperar la vida cultural de Sant Sadurní, només hi ha interès partidista i així no es governa ni una ciutat ni un país.

A diferència d'altres, avui proposem una solució per posar la cultura de Sant Sadurní per endavant i fer-ho amb diàleg, col·laboració i recursos. Junts seguirem sumant esforços per recuperar la vida cultural de Sant Sadurní. Creiem que és urgent donar resposta a una demanda històrica que és real i necessària, per això demanem el suport d'aquesta cambra en aquesta proposta de resolució, i als que no hi donin suport dir-los que com no estiguin per la feina ens hi trobaran.

I acabo, només per deixar constància que tenim la voluntat de buscar una solució. Vam acceptar totes les esmenes presentades pel Partit Socialista. No vam fer el mateix amb les esmenes presentades per Esquerra Republicana, ja que vam considerar que canviaven el contingut de la moció presentada. Però finalment, per allò suposem dels pactes, els dos partits ens han retirat totes les esmenes. I repetim, quan tinguem la voluntat de posar per endavant les solucions als partits ens avisen que a Junts ens hi trobaran.

Moltes gràcies

El president

Gràcies, diputada. He fet..., perquè quan ha dit allò de les esmenes, ja no hi consten, i per tant, això m'ha..., dic, què està passant, no? No, perfecte, doncs han estat retirades i, per tant, el torn és l'ordinari, diguem-ne, i té la paraula la diputada Raquel Sans, en nom d'Esquerra, no, perdó, la diputada Lluïsa Llop.

Lluïsa Llop Fernández

Gràcies, president. Bona tarda a tots i a totes. Certament, a Sant Sadurní d'Anoia no hi tenim teatre. Històricament, havien hagut tres teatres en el municipi, pertanyents tots ells a entitats privades del poble i, malauradament, avui dia només se'n conserven dos i no ho fan en les millors condicions. Resten els espais de l'Ateneu del qual l'Ajuntament ja té la titularitat de tota la part esportiva i també del Centre Agrícola. Per tant, és evident que és una necessitat que no només és una necessitat

que es recuperin aquests espais, i només cal que parlin amb el Govern municipal de Sant Sadurní per saber com estan treballant per poder oferir a tots els sadurninencs i sadurninenques un teatre, recuperant els espais.

Aquí hem d'afegir, a més a més que, com ja sabran, l'Ajuntament està treballant en la recuperació de Can Guineu, que els veïns i les veïnes de Sant Sadurní van decidir mitjançar un procés participatiu del juny del 2022, per un vuitanta-tres per cent que fos un espai artístic, social i cultural. Per tant, tot això topa amb la realitat que s'imposa de la necessitat de disposar dels recursos per fer totes aquestes tasques per part d'un Ajuntament que, a més a més, tots aquells que hem tingut l'honor de ser alcaldes o alcaldesses o que hem estat en un govern municipal sabem que moltes vegades no és només la necessitat de trobar els recursos per fer la rehabilitació, que això sovint és el que és la part entre cometes més fàcil, sinó que a més a més el que succeeix és que després aquests espais cal mantenir-los, cal dinamitzar-los i cal fer-los funcionar.

Per tant, l'Ajuntament està treballant ja des del 2023 amb l'Ateneu per redactar el conveni i poder tirar endavant les actuacions necessàries i fins i tot l'entitat ja ho ha tractat amb els seus socis i sòcies. De fet, per què l'Ateneu? Doncs l'Ateneu perquè, com deia abans, ja té l'Ajuntament la titularitat de tota la part esportiva i perquè s'està tirant endavant el de Can Guineu i no es pot fer tot alhora. Per tant, s'està treballant en aquest àmbit, insisteixo, i el Govern municipal així ho està fent.

Perquè entenem que és així com es treballen les coses, perquè és una mala política portar al Parlament els temes de competència municipal dels que presentant una proposta de resolució en el teu ple una moció no has pogut guanyar i, sense ni tan sols haver parlat amb el Govern municipal. I pitjor encara, sense que els presidents de com a mínim una d'aquestes entitats s'hi hagin dirigit per plantejar-los el tema i se n'hagin d'assabentar perquè ho posen en un espai web i veuen la seva entitat, de la seva propietat, resulta que hi ha un grup al Parlament de Catalunya que els diu que volen fer això amb els seus espais.

I es pot entendre que la PR representada el que volien era que la Generalitat hi participés amb recursos, però no, perquè com bé deia la diputada de Junts, havien acceptat l'esmena del Partit Socialista, que deia que l'entitat acudiria a subvencions

i, per tant, no és que demanin directament que la Generalitat hi posi recursos, sinó que ja acceptaven que anar a subvencions i per tal per anar a subvencions això ja ho sap fer directament l'equip de govern.

I per acabar, el sí d'Esquerra a recuperar espais històrics, a millorar i ampliar els serveis als veïns i les veïnes de Sant Sadurní, com fa el seu alcalde i l'equip de govern, i sí a tenir teatre i els espais necessaris, sí a fer-ho des de l'Ajuntament, de la mà de les juntes i dels socis i sòcies de les entitats i no a fer des del Parlament portant propostes que no han prosperat en el territori.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara té la paraula la diputada Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Sí, jo de manera molt breu, per manifestar el nostre suport als punts de la proposta.

El president

Moltes gràcies. El diputat de VOX...

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Evidentment, votarem a favor, és una qüestió sensata i de sentit comú.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Diputada Segovia...

Susanna Segovia Sánchez

Sí, gràcies, president. Una mica en la línia del que ja s'ha comentat, és evident que s'han de fer tots els esforços possibles per mantenir i recuperar aquest patrimoni i perquè Sant Sadurní pugui tornar a tenir un espai on fer aquestes representacions escèniques. Justament té molt a veure amb el que parlàvem abans de la necessitat que hi hagi aquells recursos, però crec que és evident que ja hi ha una línia de treball

des del Govern i que ja s'està apostant per fer uns mecanismes de col·laboració que permetin fer l'adequació d'aquests espais.

Que hi han altres espais que sí que són de titularitat pública, els quals també necessiten uns recursos que s'han d'invertir i, com a mínim, el nostre grup entenem que davant d'uns recursos limitats hi hagi una priorització per aquells espais que són de titularitat pública.

Invertir en rehabilitació i en recuperació molts recursos d'uns espais que al final són de titularitat privada, sense que estigui clar com serà la cessió d'aquests espais i com serà la gestió d'aquests espais ens sembla que pot ser, com a mínim precipitat, i dubtem una mica de si convenient.

Per tant, des d'aquí tot el suport del que està fent el Govern municipal de Sant Sadurní i sí que fer una crida a una certa coherència per part del Grup de Junts, perquè presenten dictàmens al Consell de Garanties Estatutàries al·legant l'autonomia municipal i que no s'escolta els municipis i llavors presenten aquí una proposta de resolució que ha estat rebutjada al municipi i que és evident que no s'ha escoltat el Govern municipal del municipi per presentar-la. Per tant, si creiem en l'autonomia municipal hauria de ser en totes les iniciatives legislatives que fem.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara, en nom del Grup...

Fitxer 12

Socialista la diputada Ferret.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. També donar la benvinguda a aquesta comissió als regidors de l'Ajuntament de Sant Sadurní. Dir que els Ateneus Culturals són equipaments i patrimoni de primer ordre, un tret característic i diferenciador del teixit associatiu i popular de Catalunya, i això és innegable. A Sant Sadurní d'Anoia, com en molts altres municipis penedesencs i d'arreu del territori, tant l'Ateneu Agrícola com el

Centre Agrícol van tenir històricament un paper principal en el dinamisme cultural de la vila. El seu ús i conservació ha tingut camins diferents en els dos espais i actualment estan en desús com a local escènic.

En aquesta proposta de resolució que ens presenta el Grup Parlamentari de Junts en fa un ampli recull i podem estar d'acord en què aquests tipus d'edificis i les entitats que acull han de poder donar el servei d'accés a la cultura que una vila com Sant Sadurní necessita. És per això que els grups municipals que es van presentar a les eleccions locals duen als seus programes poder conservar aquest ric patrimoni local i pel que sabem, en l'actualitat i abans que es presentés aquesta proposta des de l'Ajuntament de Sant Sadurní s'han mantingut i es mantenen reunions de treball amb les juntes d'ambdues entitats, per tal de posar fil a l'agulla de com gestionar aquests equipaments i projecte de rehabilitació, en el sentit que puguin fer-se activitats culturals públiques i donar resposta a les necessitats de manca d'auditori i teatre que hi ha a la vila.

Igualment, malgrat dins la normativa actual no es pot dotar de partida específica per aquests dos equipaments de Sant Sadurní, sí que se'ls pot assessorar perquè participin en la futura línia d'ajuts per la construcció o reforma de teatres i auditoris municipals de Catalunya que, des de la Direcció General té previst crear. De tota manera, val a dir que aquesta proposta que Junts ens presenta ja la va presentar el Grup de Junts a l'Ajuntament de forma similar com a moció, i que per ser oportunista i desactualitzada precisament no li van donar suport la majoria dels grups municipals.

Per tant, des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar vam presentar inicialment esmenes al text, però que vam retirar posteriorment, perquè trobem que aquesta proposta no es diu amb la realitat de l'acció del Govern municipal respecte a la gestió d'aquests edificis per part de l'Administració, i és per això que no li donarem suport.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada.

I ara procedirem a la votació. No sé si en votacions separades, demana algú? Són tres punts.

Per tant, passem a la..., (*Veus de fons.*) no, oi? D'acord, passem a la votació.

Vots a favor de la proposta?

(*Veus de fons.*) Bé..., nosaltres el veiem, sí.

D'acord, ja està.

Vots en contra?

Molt bé.

No hi ha abstencions. Per tant, decau amb 7 vots a favor, 9 en contra.

Proposta de resolució sobre el compliment de la sentència judicial sobre el retorn de les pintures de Sixena

250-00617/15

I passem a la següent proposta, que és la presentada pel Grup de VOX. Reiterar l'agraïment a la presència dels regidors. El Grup de VOX, el punt número 10, sobre la resolució sobre el compliment de la sentència de Sixena. (*Pausa. Forta remor de veus.*) Endavant, diputat. Silenci, si us plau. Si us plau, endavant, diputat. Silenci.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, president. (*Pausa.*) Sí? El conflicto en torno a los bienes del Real Monasterio de Santa María de Sijena..., (*Remor de veus.*) Claro, si no hay nadie, no... Esto es un poco raro, esto..., espero, espero. (*Pausa.*)

El president

No, ja els he dit que era un moment residual, diguem-ne, per una qüestió... Endavant, diputat. Disculpin, eh?

Manuel Jesús Acosta Elías

Cap problema. Moltes gràcies. El conflicto en torno a los bienes del Real Monasterio de Santa María de Sijena, culminado con la sentencia definitiva del Tribunal Supremo, del 28 de mayo de 2025, es mucho más que una simple disputa por la

titularidad de unas piezas artísticas. Es un recordatorio de la necesidad de respetar el orden legal, la justicia, la unidad de España y la lealtad para con ella, frente a los intereses particularistas y separatistas, que han instrumentalizado el pleito para dividir a los españoles y provocar enfrentamientos artificiales entre territorios y compatriotas.

Durante demasiados años el separatismo ha intentado justificar la apropiación de bienes pertenecientes a un bien de interés cultural sito en Aragón, amparándose en argumentos falsos de protección patrimonial o incluso en una pretendida legitimidad moral que no resiste el más mínimo análisis jurídico. La realidad es que las pinturas murales de la Sala Capitular de Sijena, como el propio Monasterio, fueron atacadas durante la Guerra Civil por milicias anarquistas en 1936, en un contexto de violencia, destrucción y odio hacia el patrimonio religioso y cultural que representaba la tradición española y la fe católica.

No es aceptable que se obvien las verdaderas razones por las que estos tesoros del románico español se trasladaron a Cataluña, ni mucho menos que se intente justificar que unas obras de arte sigan fuera de su lugar original, alegando una falsa superioridad cultural. Aragón ha demostrado sobradamente su compromiso con la conservación de este patrimonio, invirtiendo en la restauración y mejora del Monasterio de Sijena y creando un espacio digno para acoger estas obras. Las dificultades técnicas del traslado no pueden ser óbice para el cumplimiento de la devolución, pues con la tecnología disponible y la diligencia debida, es posible realizarla.

Reconociendo los retos que supone, la lógica deductiva nos lleva a concluir que, si el traslado pudo realizarse de manera razonablemente satisfactoria de Aragón a Cataluña durante la Guerra Civil, tras el intento de destrucción de las obras, no se puede argumentar imposibilidad técnica con los medios actuales disponibles.

Y por ese motivo, pedimos en esta propuesta de resolución que se colabore de forma leal y efectiva con las administraciones aragonesas en el proceso de devolución de las obras y en la preservación del patrimonio de Sijena, facilitando el cumplimiento de la sentencia en los plazos fijados por el Tribunal Supremo. También que se reconozca la validez y la obligatoriedad del cumplimiento de la sentencia número

824/2025, de la Sala de lo Civil del Tribunal Supremo, dictada en fecha 27 de mayo de 2025, que confirma las sentencias e instancias inferiores y, en consecuencia, ordena la devolución de las pinturas murales de la Sala Capitular del Monasterio de Sijena a su emplazamiento original en Aragón, como una resolución definitiva que debe ser cumplida sin dilación ni reservas.

Que se manifieste el respeto y acatamiento a las resoluciones judiciales como principio fundamental del estado de Derecho y garantía de la igualdad ante la ley de todos los ciudadanos y territorios de España. Que se condenen los actos de expolio y destrucción del patrimonio cultural ocurridos durante la Guerra Civil, perpetrados por milicias vinculadas al bando republicano en templos y otras propiedades de la Iglesia Católica, y que se reconozca la unidad e indisolubilidad de España como marco imprescindible para la protección y gestión del patrimonio cultural común, evitando la fragmentación y apropiación sectaria de bienes históricos que pertenecen al conjunto del pueblo español.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, diputat. En nom del Grup de Junts té la paraula el diputat Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Gràcies, president. Si per un moment aquí en el Parlament es pogués posar una banda sonora, avui hauríem triat el *NO-DO*. Evidentment, aquest Parlament ja va aprovar en l'hemicicle dues mocions, una d'Esquerra i una de Junts, en el sentit de quin era el posicionament de la cambra sobre aquesta temàtica, i per tant no ens allargarem.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Pel grup d'Esquerra Republicana, la diputada Raquel Sans.

Raquel Sans Guerra

Sí. És que, president, no hi ha massa per on agafar-ho, això. Vull dir, com deia el diputat Bertran, és una proposta de resolució que el que busca és dividir, confrontar,

polititzar, en aquest cas la conservació del patrimoni cultural. Els hi és absolutament igual la supervivència d'aquest patrimoni que el MNAC ha conservat durant tot aquest temps i, per tant, jo li diria al diputat de VOX, és que són negacionistes del canvi climàtic, són negacionistes de la violència masclista, són negacionistes de l'existència de la nació catalana, dels Països Catalans.

I, per tant, per més que s'entestin a negar-ho, la realitat existeix, Catalunya i els Països Catalans són una nació, i per més que ho escriguin en un paper una i mil vegades, això no deixarà de passar.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara, pel Grup del Partit Popular, la diputada Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Sí, gracias, presidente. Yo ya lo dije en esas intervenciones que tuvimos ocasión de debatir en el Pleno, me hago cruces de que un Parlamento tenga que estar debatiendo y votando sobre si se cumple una resolución judicial o no se cumple.

Como yo esto no lo concibo, me considero demócrata, no sé el resto, evidentemente votaremos a favor de esta propuesta.

El president

Gràcies. I ara, la diputada Segovia, del Grup de Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Em remeto també a les intervencions fetes en el debat a l'hemicicle del Parlament i ens ratifiquem en el vot en el sentit coherent amb allò i, per tant, votem en contra d'aquesta proposta de resolució.

El president

Gràcies, diputada. Diputada Rocio Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, president. Obviaré respondre a les argumentacions centralistes i allunyades dels fonaments constitucionals que acabem d'escoltar, així com la manipulació dels fets i la invenció històrica a la que ja ens té acostumats el Grup de VOX.

I perquè justament som a la Comissió de Cultura ens centrarem en reafirmar-nos en la veracitat dels fets un cop més. I és que el posicionament de la Generalitat de Catalunya en el cas de la sentència definitiva del Tribunal Suprem, del 28 de maig del 25, que insta el MNAC a la devolució de les pintures del monestir Santa Maria de Sixena, s'està complint.

El Govern prioritza la preservació dels elements culturals patrimonials i actua sempre en compliment de les sentències. Com ja és conegut, perquè s'ha informat amb total transparència i diligència, el Patronat del Museu Nacional d'Art de Catalunya i el seu òrgan de governança, en una reunió extraordinària celebrada el 16 de juny i amb voluntat de donar compliment a la sentència judicial, ja va acordar per unanimitat presentar un incident d'execució davant el Jutjat d'Oscà, informant de la incapacitat tècnica del MNAC per dur a terme aquesta operació en el termini establert, i també la creació d'un grup de treball de caràcter tècnic convidant el Govern de l'Aragó a participar-hi amb els seus equips tècnics.

Nosaltres sempre hi serem en la defensa de la veracitat i som a les antípodes de la manipulació política informativa i també històrica. Alguns que diuen defensar la cultura i el patrimoni demostren no importar-los la destrucció dels béns culturals patrimonials del monestir de Sixena, que tan bé ha protegit i conservat el MNAC durant seixanta anys. Recordar també, com ha fet objectiu i no subjectiu, que el Govern de l'Aragó va retirar el seu personal tècnic del grup d'experts que havia d'avaluar la situació tècnica per procedir a l'execució de la sentència del Tribunal Suprem.

Per tant, dir que el Govern i el Departament de Cultura i el MNAC sempre treballaran de la mà amb l'objectiu de preservar aquest valuós patrimoni i en el compliment de la legislació vigent i des del Grup Parlamentari de Socialistes i Units per Avançar recomanem a aquest grup de VOX si fos possible que deixin de mentir i d'intoxicar sobre aquest tema, que deixin d'avivar l'enfrontament dels territoris amb falsedats i manipulacions polítiques sobre unes pintures de la sala capitular del monestir de

Santa Maria de Sixena, que el que ham fet des de Catalunya és protegir-les de qualsevol deteriorament.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada.

I, per tant, passem a la votació. Per les seves intervencions interpreto que no hi ha votacions separades.

Vots a favor? (*Fortes rialles. Remor de veus.*)

Vots a favor, 3.

Vots en contra?

Dotze. Decau la moció.

Proposta de resolució sobre l'havanera "El meu avi"

250-00676/15

I li dono la paraula al diputat Acosta per presentar la següent moció, resolució, proposta de resolució, que és la número 11.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, gràcies, president. Bé, l'havanera *El meu avi*, del músic Josep Lluís Ortega Monasterio, constitueix des de fa més de mig segle una peça central en la tradició catalana i un referent indiscutible a les cantades d'havaneres, especialment a la cantada d'havaneres de Calella de Palafrugell, on tradicionalment tancava el concert durant cinquanta-vuit anys consecutius. L'exclusió d'aquesta peça en l'última edició d'aquest esdeveniment ha generat una profunda preocupació en amplis sectors de la societat catalana, per la qual cosa representa cultural, històrica i simbòlicament, un pes importantíssim. La seva omisió revela una comprensió insuficient del que signifiquen la cultura i la tradició com a expressions col·lectives d'una identitat forjada al llarg del temps.

El meu avi és una evocació –tothom crec que ho sap això–, poètica de la participació dels mariners catalans en la Guerra de Cuba el 1898, durant la qual Espanya va

perdre les seves darreres províncies ultramarines enfront dels Estats Units. La cançó recorda com el...

Fitxer 13

vaixell va salpar amb valentia i no va tornar i com els homes de Calella, símbol de la Catalunya costanera, van partir a lluitar i molts d'ells no van tornar. La coneguda estrofa final, «*Tingueren la culpa els americans*», ofereix una crítica resignada al paper dels Estats Units com a potència emergent que va intervenir en un conflicte aliè pel seu benefici.

Aquesta havanera constitueix una expressió literària i cultural de Catalunya, que entronca directament amb la història comuna d'Espanya. S'entrellacen sentiments de pèrdua, identitat marinera i pertinença nacional. Va escriure Víctor Balaguer, l'immortal Víctor Balaguer, a *Enyorances*: «El que hi ha és que una cosa és la pàtria, Espanya, i una altra la llar, Catalunya.» Afegint que: «No ho sóc, regionalista, fins al punt de faltar a la meva pàtria espanyola per la meva llar catalana, que la pàtria està per sobre de tot. Així déu em conservi la meva pàtria i en ella sempre, sempre, la meva llar.» I com afirmava Torres i Bages, se li deu culte a Espanya perquè és un conjunt de pobles units per la providència.

Aquest pensament, si algú té algun dubte ho pot consultar aquí, precisament a la biblioteca d'aquí del Parlament hi són aquestes obres. Aquest pensament resumeix amb claredat la relació entre Catalunya i Espanya en termes culturals i històrics. L'havanera *El meu avi*, ha de ser entesa no com una cançó regional aïllada, sinó com un element cultural català plenament inserit en l'imaginari espanyol, evocador d'una tragèdia nacional compartida i expressat a través d'una forma musical que ha arrelat profundament en la comunitat catalana. A més, una de les raons per les quals es pretén cancel·lar l'havanera és la presumpta manca d'eticitat en la vida de l'autor.

Malgrat tot, hem d'entendre que la grandesa de les obres no resideix en l'exemplaritat ètica de l'autor, sinó en la seva bellesa, i en aquest cas Josep Lluís Ortega Monasterio va crear una cosa bella amb arrelament a la nostra cultura fins al dia d'avui. En aquest context, excloure *El meu avi* d'un espai simbòlicament tan rellevant com la cantada d'Havaneres de Calella suposa una ruptura amb una

tradició viva i compartida i evidencia una desconexió entre les institucions i la sensibilitat i cultura popular. No es tracta d'immobilisme, sinó de respecte pel valor estructurant que té la cultura tradicional, la configuració de les identitats comunitàries.

I per això demanem que l'havanera *El meu avi*, sigui considerada part del patrimoni immaterial, cultural de Catalunya, que després de la fase de la ponència del projecte de Llei del patrimoni cultural i immaterial, que s'està substanciant en l'actualitat en el Parlament de Catalunya, l'havanera *El meu avi*, adquireixi la categoria de bé cultural immaterial, formant part del seu registre, com s'estableix en el capítol 2 d'aquest projecte de Llei, i que no s'exclogui l'havanera *El meu avi*, de la cantada d'havaneres de Calella de Palafrugell, ni de qualsevol altre esdeveniment de caire cultural tradicional.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. En nom del Grup de Junts, el diputat Dalmases.

Francesc de Dalmases i Thió

Gràcies, president. Aquesta és una proposta extemporània. Mesos després del que va passar no sé si té molt sentit tornar-la a parlar aquí al Parlament. En tot cas, sí que aquesta és una història d'una censura, d'una censura que va intentar l'alcaldeessa socialista de Palafrugell, del que és una cançó popular i popularitzada, i que es va veure, efectivament, que seria cantada de qualsevol manera en la cantada d'havaneres que es fa a Calella, tal com així va ser.

Recordar i agrair en David Martín, que és el portaveu de Junts per Catalunya a Palafrugell, que des del primer moment ja va dir que aquesta censura era injustificable i que això no passaria, com va ser. Però també vull afegir que, com a portaveu de Junts a l'oposició, també va dir que eren injustificables els insults que estava rebent l'alcaldeessa per haver pres aquesta determinació. Per tant, no entenem què passa molt bé avui.

Potser recordar-li al diputat de VOX que la popularització d'aquesta havanera està directament vinculada a que era dels poquíssims espais que, durant el franquisme,

la gent podia cridar «Visca Catalunya!» sense ser reprimat, sense ser detingut i sense ser multat. Però suposo que si entengués això, li esclataria una mica el cap. I tercera qüestió, a Catalunya no hi ha llei de patrimoni immaterial, ja ho sap. Per tant, no existeix la categoria de bé cultural immaterial, i per tant demanar una vegada més a VOX que no ens faci perdre el temps amb aquesta mena de propostes de resolució.

El president

Gràcies, diputat. En nom del Grup d'Esquerra Republicana, el diputat Campuzano.

Carles Campuzano i Canadés

Moltes gràcies, honorable president. Si la iniciativa del senyor Acosta no fos espúria, o com es diu en castellà, *torticera*, ens podríem plantejar votar-la a favor, però és evident que el senyor Acosta fa un ús espuri de l'havanera *El meu avi* per justificar el seu discurs nacionalista espanyol i, per tant, haurem de votar-li en contra.

Ara bé, sí que voldria recordar-li dues coses. Una, recordar que Ortega Monasterio va ser purgat per l'exèrcit franquista com a progressista. I dos, com recordava molt bé el senyor Dalmases, justament un dels èxits d'*El meu avi*, més enllà del seu valor musical, de l'arrelament popular, és justament que era de les poques ocasions en què en públic milers de persones podien cridar «Visca Catalunya!». Però el senyor Acosta, a més a més, ens ha citat Víctor Balaguer, i aquí m'ha tocat l'ànima, senyor Acosta, perquè jo soc de Vilanova i la Geltrú, i el diputat que ens va representar a Corts Generals durant molts anys fou Víctor Balaguer.

I deia Víctor Balaguer, per exemple: «*Somos hijos de Cataluña, de esa provincia hoy, pero nación y nación poderosa un día, en donde los condes reyes no eran sino los guardadores de las leyes, en donde la libertad tenía el altar en Barcelona y este altar nos unía. Tan nobles, tan íntegros, tan puros, tan grandes como los miembros del Consejo Popular del Ciento. No podemos decir que es triste, sumamente triste, que Castilla haya un día dejado de ser para nosotros una hermana convirtiéndose en una señora. Que, a Castilla, a la cual hemos llevado en do terrenos y provincias, y sobre todo una indiscutible herencia de gloria reconocida por toda Europa, haya querido sujetarnos y avasallarnos como un país conquistado, sentado sobre nosotros su férrea planta para tenernos siempre a sus pies y nunca o casi nunca a su lado.*» *Bellezas de Cataluña*, 1853, volum 2, pàgines 99-100.

Sí, senyor Acosta, Balaguer és l'antecedent del nacionalisme català que emergeix a finals del segle XIX. Per Balaguer tenim Pau Claris, aquí al capdamunt del passeig Lluís Companys, primer president de la República Catalana, Pau Claris. Si reivindica Pau Claris em sembla molt bé que també reivindiqui Balaguer.

Votarem en contra de la seva iniciativa.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I en nom de..., (*Veus de fons.*) No, del Grup..., de Cristian Escribano, del Grup Popular.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Bé, simplement, aquí vam tenir un clar exemple de com el revisionisme i els intents de censura, doncs al final no acaben calant dins la població i és que la població, tot i la censura, va acabar cantant l'havanera.

Nosaltres, que no donem suport a cap tipus de censura, votarem a favor de la proposta.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara, en nom del Grup Socialista, el diputat..., la diputada Rocio Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Sí, gràcies, president. Nosaltres molt breus. No deixa de ser irònic que el Grup de VOX digui defensar les havaneres, el patrimoni cultural immaterial català, quan no defensa ni la cultura catalana, ni el català, ni a Catalunya, ni el seu patrimoni.

Evidentment, votarem en contra.

El president

Gràcies, diputada.

I, per tant, passem a la votació.

Si no hi ha votacions separades, que entenc que no.

Per tant, vots a favor de la proposta?

Tres vots a favor.

Vots en contra?

Tretze.

I, per tant, decau la proposta de resolució.

I passem..., el grup de..., bé, ho dic ja perquè m'ho han dit per un missatge. Deien si podíem passar la 13 abans de la 12, però com que veig que hi han... Com ho veuen? Són vostès els dipositaris d'aquesta decisió. *(Pausa. Remor de veus.)* No, la 13 és de Junts i, a més a més, per la zona que és, interpreto la presència de la diputada i...

Cristian Escribano Ramírez

Perdó, president, com això afecta una proposta del Partit Popular...

El president

Sí, no, no, jo li deia primer a ells i després a vostès. *(Forta remor de veus.)* No, no, primer anava per grups. Endavant. Per tant, fem la 13 i després passem a la 12, els hi sembla bé a vostès? *(Pausa.)* Doncs vinga.

Per tant, el Grup Parlamentari de Junts té la paraula per cinc minuts per presentar-la.

Judith Toronjo i Nofuentes

Gràcies, president. Avui parlem d'aquesta proposta de resolució sobre la construcció d'una nova biblioteca a Argentona, al municipi del Maresme, que compta ja amb una població de més de dotze mil habitants, amb una biblioteca municipal, la Joan Fontcuberta i Gel, que està ubicada al centre, al carrer Gran, però que els darrers anys hem vist i hem conegut de prop com hi ha múltiples mancances que provoquen que sigui insuficient aquest espai de tres-cents metres quadrats per la realitat que es viu al municipi.

De fet, no compleix tampoc els estàndards del mapa de lectura d'una biblioteca pública de Catalunya per aquesta dimensió de municipis, i, a més a més, també s'ha refermat per part de la demarcació de Barcelona per no formar part de les biblioteques de la xarxa i per ser una de les quatre que no s'integren en aquest seguit de continguts. A més a més, també val la pena que dins dels paràmetres del mapa de lectura es formalitza quins són els criteris pels quals hauria d'estar equipada i que hauria de comptar amb sales polivalents, amb àrees d'estudi, amb dotació tecnològica i amb diferents tipus d'ús d'un espai i d'una infraestructura d'aquest tipus cultural per tothom.

Dit això, des de l'Ajuntament d'Argentona s'ha manifestat reiteradament aquesta necessitat. De fet, ja s'han identificat els terrenys municipals. Es va fer un primer projecte executiu amb una subvenció de la pròpia Diputació de Barcelona i, per tant, s'ha desenvolupat ja aquest preprojecte per a l'espai de Can Doro, d'Argentona, que permetria donar llum verda a aquesta reivindicació històrica de tenir una nova biblioteca. De fet, també ho ha validat i ha donat el vistiplau la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques, i és, per tant, una demanda avui aquesta reivindicació, aquest projecte en el que haurien de participar les diferents administracions, és a dir, el propi Ajuntament, però també el Govern de la Generalitat i, evidentment, la Diputació de Barcelona, amb una obra que ascendeix a més de 5 milions d'euros.

Dit això, i des del nostre grup parlamentari, des de Junts, hem presentat aquesta proposta per la construcció d'una nova biblioteca pública d'Argentona per aconseguir els consensos necessaris dels grups parlamentaris de poder fer aquesta planificació en el mapa d'inversions del Departament de Cultura pel proper any, d'acord amb les necessitats de la lectura pública de Catalunya.

Establir, a més a més, en el termini de sis mesos que hi hagi un conveni de col·laboració amb el propi Ajuntament d'Argentona i garantint, com dèiem anteriorment, que compleixi amb aquells estàndards que li permetin l'accessibilitat, permetin fer una nova infraestructura molt més sostenible, que promoció la cultura catalana, però, evidentment, també que inclogui tot el fons documental de la història,

del patrimoni immaterial i, especialment, relacionat amb la seva festa tradicional, com és la Festa del Càntir i el seu llegat ceramista.

Dit això, i demanant a tots els grups parlamentaris que hi votin favorablement, voldria destacar aquesta necessitat de finançament, perquè sigui una realitat i per tal d'interpel·lar totes les administracions que s'hi sumin, en aquest conjunt i en aquesta reivindicació que avui portem de la mà d'Argentona, però també dels seus dotze mil habitants.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara la diputada Elena Díaz Torrevejano per presentar les esmenes i la seva posició.

Elena Díaz Torrevejano

Gràcies, president. Bé, primer de tot voldria començar per agrair al Grup Parlamentari de Junts i a la diputada Toronjo l'acceptació de les esmenes que hem presentat en aquesta proposta de resolució. El nostre grup parlamentari comparteix l'esperit i la voluntat de la proposta per la construcció d'una nova biblioteca municipal al municipi d'Argentona, tal com queda ben exposada a la pròpia exposició de motius de la proposta de resolució i que ha comentat ara la diputada.

Entenem que les biblioteques són un epicentre de cultura, d'accés al coneixement, d'espais de debat i, sobretot, un espai de trobada moltes vegades entre els veïns i veïnes de qualsevol municipi amb el conjunt d'entitats d'aquest mateix municipi o d'altres. Amb la qual cosa, doncs, sempre defensarem, i en aquest cas especial, en el municipi d'Argentona, defensarem clarament unes infraestructures de biblioteques dignes pel conjunt de la ciutadania i de les entitats dels barris i els municipis de Catalunya.

Ara bé, malgrat compartir els punts de la proposta de resolució, nosaltres hem presentat sis esmenes que, com bé deia, han estat totes acceptades, més que res per aclarir, adaptar-les al marc legal, per una banda, i pel marc, diguem-ne, de relació amb el Departament per l'altra.

Les sis esmenes que hem presentat, la primera, per exemple, demanaven incorporar la construcció de la biblioteca a la planificació d'inversions del Departament de Cultura. Doncs, el que hem fet ha estat adaptar-la a la planificació dels ajuts concrets que té el Departament de Cultura per la construcció de les biblioteques, a una planificació que es concreta en una convocatòria plurianual i així hem...

Fitxer 14

redactat en aquest punt.

La resta de punts, sobretot, és aquest assessorament. Demanava el Grup de Junts que el Departament de Cultura assessorés l'Ajuntament d'Argentona en les bases i la construcció d'aquesta biblioteca, algunes mitjançant un conveni. Això no ho podem fer així. Sí que el Departament està obert, com ha fet fins ara, a reunir-se amb l'Ajuntament d'Argentona les vegades que calgui i sí es compromet amb aquestes esmenes a garantir aquest assessorament al municipi d'Argentona perquè la biblioteca compleixi amb els estàndards de qualitat, accessibilitat i sostenibilitat que així es demanen. Això són els punts 2, 3 i 4 i també en el 5 de la proposta de resolució.

I per l'últim, en el darrer punt del model de finançament, que sí que s'ha de revisar i sí que s'ha de fer un nou model de finançament. Nosaltres hem volgut excloure el terme de nombre d'habitants, perquè sí que ha de ser un dels condicionants per aquest sistema de finançament, però com no és l'únic sinó que és un de molts, doncs millor excloure-ho perquè no quedi delimitat només a aquesta característica.

De nou, agrair l'acceptació de les esmenes per part de Junts.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Diputada Raquel Sans, pel Grup d'Esquerra.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. En primer lloc, agrair al Grup de Junts i a la diputada Toronjo la presentació d'aquesta proposta de resolució.

Anunciar el nostre vot favorable. De fet, aquesta proposta de resolució té a veure amb la que veurem per part també del Grup Parlamentari de Junts referent a la Biblioteca de Tarragona. I realment, ho deia ara la diputada Díaz, les biblioteques són el primer accés a la cultura. De fet, creiem que aquesta ha de ser la legislatura dels drets culturals. És una llei que s'està treballant i que ha arribat aquí al Parlament i entenem que les biblioteques són aquesta porta d'accés als drets culturals, a la cultura.

Són espais també de cohesió i de convivència i creiem que és fonamental que una població, en aquest cas com Argentona, dotze mil habitants, tingui una infraestructura en funció de les necessitats que té una població d'aquestes característiques. Per tant, hi votarem a favor i també destacar la importància de les biblioteques. Veiem les dades de comprensió lectora dels alumnes, dels més petits, i per tant generar aquests espais que aquells que tenen més dificultat per tenir llibres a casa, per poder comprar-se llibres, tinguin accés a aquestes biblioteques.

Agrair-los la proposta de resolució i anunciar, com deia, el vot favorable.

El president

Moltes gràcies, diputada. Pel Grup Popular, el diputat Escribano, Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Bé, des del Grup Popular donarem ple suport a la proposta. Li agraeixo a la diputada Toronjo que l'hagi presentat. No només com a maresmencs, tots dos, donarem suport a totes aquelles iniciatives que vagin en el sentit d'ampliar l'accés a la cultura als nostres veïns, però sí que és veritat que Argentona ho necessita. I ja no només per tot el que s'ha dit aquí, sinó perquè, com també repetiré jo, l'accés a la cultura és de vital importància i hi ha moltíssima gent que té les biblioteques públiques com a element d'inici i introducció a la cultura i per facilitar l'accés no només a tot el que és llibre i bibliotecologia, sinó també a tot el que són revistes i més especialització.

Però sí que és veritat que el punt número 5, jo els he dit que li donarem suport a tots, quan parla d'incloure al projecte elements d'innovació tecnològica, també hem de fer un pensament de quantes biblioteques a Catalunya avui dia necessiten aquesta

revisió per afegir elements de millora tecnològica i crec que és un tema en què hem de profunditzar en els propers anys i en els projectes que duem a terme a partir d'ara, perquè sí que és veritat que hi ha moltes ciutats que tenen una xarxa de biblioteques públiques prou contundent, però que s'han d'anar actualitzant en tot el que és elements tecnològics.

Així que, sense més, donarem suport a tots els punts.

El president

Moltes gràcies al diputat Escribano. I ara, el diputat Acosta, en nom de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, breument, nosaltres donarem suport a aquesta proposta de resolució perquè avui, més que mai, cal incentivar, promocionar les biblioteques i el seu ús. En un context en el qual el nivell educatiu català és desastrós, és el pitjor d'Espanya i la comprensió lectora entre els nostres alumnes està en mínims històrics cal promoure la construcció de biblioteques, la restauració de biblioteques, el seu ús, el seu foment.

Perquè d'aquesta manera, prejudicis, etiquetes, falses notícies com avui ara s'han expressat alguns membres d'altres partits, etiquetes gratuïtes d'anticatalanitat o antiveracitat o d'antitot, doncs, es puguin d'alguna manera treure de sobre i d'aquesta manera, amb l'ús de la biblioteca i la lectura comprensiva una persona podrà tenir un coneixement de causa adequat per tenir també un adequat pensament crític, necessari per veure què és veritat i què és mentida.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara, la diputada Toronjo en relació a les esmenes.

Judith Toronjo i Nofuentes

Gràcies, president. Molt breument, agraïm les paraules de la majoria dels grups parlamentaris i pel seu suport perquè sigui una realitat aquesta nova biblioteca Argenton. A més, a més, fer-ho també contribuint amb aquesta eina de foment, de cohesió, d'integració, d'entrada cap a la cultura catalana, però també de protecció

de la nostra llengua i el que ha de permetre també potenciar molt més les nostres tradicions i fer-ho també a nivell municipal.

Evidentment, com deia la diputada Díaz, agrair les esmenes que han presentat per part del Grup Socialista, que han sigut acceptades i que milloren aquest text per tal que fiquem fil a l'agulla a una qüestió i una reivindicació bàsica.

El president

Moltes gràcies, diputada Toronjo.

Passem a la votació.

Entenc que no hi ha vots separat per cap punt.

Per tant, vots a favor?

Doncs s'aprova per unanimitat.

Proposta de resolució sobre la preservació dels molins paperers a l'Anoia

250-00686/15

I retrocedim un i anem al punt número 12, que és la proposta de resolució sobre la preservació dels molins paperers de l'Anoia. Té la paraula el diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, president. Bé, la conca del riu Anoia, al seu pas per capellades, la Pobla de Claramunt i la Torre de Claramunt, es va convertir a finals del segle XVIII en el principal centre productor de paper manual. Aquells primers molins, aprofitant l'energia hidràulica del riu i la qualitat de les aigües subterrànies, van introduir innovacions tècniques que van situar Catalunya al capdavant de la indústria paperera peninsular.

Més enllà del seu valor arquitectònic, els molins paperers testimonien als processos socials associats a la revolució industrial, la consolidació d'una classe treballadora especialitzada i la transformació econòmica d'un territori que encara avui manté viva la cultura del paper. El Museu Molí Paperer de Capellades és hereu directe d'aquesta

tradició i rep anualment prop de 25.000 visitants, fet que demostra el potencial turístic i educatiu d'aquest patrimoni si es preserva adequadament. Tanmateix, la pèrdua de diverses edificacions posa de manifest els riscos d'una protecció jurídica insuficient.

Aquests enderrocs no sols destrueixen béns singulars, sinó que trenquen la continuïtat d'un conjunt patrimonial que, en paraules d'experts internacionals, constitueix el fil roig que enllaça el passat artesanal amb la innovació tecnològica contemporània.

És per aquests motius que el Partit Popular, que el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, presenta els següents acords. Insta el Govern a incoar, en el termini màxim de tres mesos, els expedients per declarar bé culturals d'interès nacional els tres molins de Cal Batlle, així com la resta de molins històrics inventariats a la comarca de l'Anoia. Treballar per suspendre cautelarment qualsevol llicència d'enderroc, reforma estructural o canvi d'ús que pugui comprometre la integritat dels molins paperers de l'Anoia afectats fins que es resolguin definitivament els expedients de protecció. Posar en marxa el Pla de Protecció i Conservació Patrimonial i Industrial a Catalunya, que inclogui línies d'ajuts específiques que tinguin com a objectiu fomentar la rehabilitació d'edificis industrials patrimonials i garantir el suport tècnic i institucional a la candidatura europea liderada pel Museu Molí Paperer de Capellades, per incloure una selecció de molins paperers de l'Anoia a la llista de Patrimoni Mundial de la Unesco.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Per posicionar-se sobre el tema i expressar les esmenes té la paraula el diputat Jordi Riba. Endavant...

Jordi Riba Colom

Moltes gràcies, honorable president de la comissió. En primer lloc, votarem favorablement en alguns dels punts, ens abstindrem en algun i votarem contràriament en el punt tercer, bàsicament per una qüestió de respecte institucional i competencial a l'àmbit municipal.

Estem parlant dels molins paperers de l'Anoia, de la conca del riu Anoia, un conjunt d'edificis arquitectònics que formen part del nostre patrimoni cultural, representen l'evolució preindustrial i industrial del sector del paper a la nostra comarca, amb l'aprofitament de l'aigua, del curs fluvial i d'aigües subterrànies procedents de l'aqüífer Carme-Capellades i de la bassa de Capellades, que han configurat en bona mesura el paisatge, la sociologia, les zones urbanes d'aquesta zona de la comarca.

Comentar amb relació a la proposta de resolució alguns elements, alguns factors. En primer lloc, el Departament de Cultura està ja redactant un estudi per tal de documentar cadascun d'aquests edificis amb l'objectiu de valorar la possibilitat de protegir tot aquest conjunt patrimonial d'acord amb el que estableix la Llei de Patrimoni Cultural de la Generalitat i, per tant, la possibilitat de catalogar-los com a béns culturals d'interès nacional. També la redacció d'un pla de monuments i jaciments de Catalunya, que ha d'establir les línies estratègiques d'aquesta protecció.

Recordar, no obstant, que la declaració i la tramitació com a bé cultural d'interès local competeix als ens locals, en aquest cas per dimensió del municipi, conjuntament al municipi de la Pobla de Claramunt, en aquest cas, i a la Torre de Claramunt, als que feia referència de Cal Batlle, i al Consell Comarcal com a entitat supramunicipal que supleix aquestes funcions.

En relació amb la suspensió de llicències, la Llei 9/93 estableix que, si no disposen els edificis de protecció, doncs es poden esdevenir aquestes circumstàncies. Malauradament, en aquest cas, es van produir quan, a més a més, aquest expedient de tramitació de declaració de bé cultural d'interès local estava en tràmit. Per tant, podríem dir clarament que va ser aprofitat aquest tràmit per part de l'empresa abans que aquesta tramitació no culminés per aprofitar, en el mal sentit de la paraula, aquesta oportunitat per enderrocar i privar-nos d'aquest patrimoni.

El Departament de Cultura està ja en relació amb les eines que es sol·liciten, exerceix i determina anualment les línies de subvenció a través d'una pública concurrència per l'execució d'obres de consolidació, restauració, conservació i manteniment d'immobles de notable valor cultural protegits com a béns culturals

d'interès nacional i d'interès local. Per tant, existeixen ja aquestes línies que es demanen.

I, com deia, en el punt tercer ens referim al respecte a l'àmbit institucional. Nosaltres plantejàvem com a esmena posar èmfasi en la protecció del patrimoni, sempre des del respecte i la col·laboració amb els ens locals, en cap cas amb ambigüitats, que entenem que pot contenir la redacció i sempre –insisteixo–, preservant aquesta autonomia municipal.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Pel Grup de Junts..., (*Veus de fons.*) Molt bé, la diputada Montse Ortiz.

Montse Ortiz i Martí

Gràcies, president. La història del paper és també història del nostre país. L'any 1194 ja hi ha constància d'un primer molí paperer a Santa Maria del Camí, avui entre Veciana i Argençola. Al segle XIII, Capellades ja era coneguda com a municipi paperer i amb el temps la Conca de l'Anoia i l'Alt Penedès es van convertir en un dels primers districtes industrials de Catalunya. Per tant, quan parlem de molins paperers parlem també de la història de la industrialització catalana, del caràcter emprenedor que ha definit el nostre país. Són símbol de progrés, de treball i d'identitat col·lectiva i cal protegir-los i donar-los futur.

En aquest sentit, coincidim amb l'objectiu de la proposta que ha presentat el Partit Popular. És necessària i quasi una obligació preservar aquest llegat. No obstant això, tot i que compartim el fons de la proposta, no compartim el contingut que s'hi dona. En primer lloc, no preveu la participació directa dels ajuntaments, ni de les entitats locals en cap dels punts. Són els municipis els qui conviuen amb aquest patrimoni, ells coneixen les necessitats i en gestionen bona part del manteniment. Sense la seva implicació, la protecció no pot ser efectiva.

Segon, no inclou tots els molins paperers existents al territori, deixant fora, per exemple, els de l'Alt Penedès, que mereixen la mateixa atenció i preservació. Volem garantir, doncs, l'equilibri territorial. Tercer, no incorpora cap partida pressupostària

i sense recursos econòmics és impossible garantir la seva conservació. Quart, no aporta cap proposta per garantir un ús als molins paperers. La simple declaració de protecció no n'assegura la supervivència. Cal pensar com es poden reactivar, reutilitzar i integrar en el teixit cultural, turístic o econòmic del territori.

Per tot això, Junts per Catalunya vam registrar una proposta de resolució més ambiciosa i completa que recull tots aquests elements. Un marc normatiu clar, els recursos pressupostaris necessaris i la implicació del món local i dels agents del territori. Constatem, doncs, que així podrem garantir la preservació i la sostenibilitat dels molins paperers.

En aquest sentit, nosaltres reiterarem la nostra proposta i la voluntat de treballar per una política de patrimoni industrial participativa, ambiciosa i del país i per aquest motiu ens abstindrem en aquesta proposta.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I pel Grup d'Esquerra Republicana, el diputat Campuzano.

Carles Campuzano i Canadés

Gràcies, honorable president. La iniciativa que ha defensat el senyor Escribano és una bona iniciativa i que –procurant...

Fitxer 15

que no serveixi massa de precedent–, la votarem pràcticament tota a favor. Posa en valor el patrimoni industrial de la Conca del riu Anoia, en el marc de posar en valor el patrimoni industrial que té el nostre país i a posar en valor la importància que va tindre en aquest tros de Catalunya la indústria paperera, el lideratge que la indústria paperera va jugar en el conjunt de l'Estat i en un context en el que hi ha preocupació respecte al manteniment d'aquest patrimoni.

La relativament destrucció fa poc temps del molí de Cal Guarro és un exemple que hi ha algunes coses que no estan funcionant i, per tant, els retards que tenen les administracions competents en la declaració dels corresponents BCILs BCINs

explica part d'aquesta situació i, per tant, demanar celeritat en aquests procediments ens sembla imprescindible.

L'únic comentari crític que li podem fer a la seva iniciativa és que hi han alguns aspectes dels que planteja vostè que són competències estrictament municipals i que no seria raonable que el Parlament de Catalunya hi entrés.

Per la resta, podrà comptar amb el nostre suport.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I en nom, ara de VOX, té la paraula el senyor Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, simplement per manifestar el nostre vot favorable a aquesta proposta de resolució.

Gràcies.

El president

Per posicionar-se sobre les esmenes, per un minut, el diputat Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Seré molt breu. Bàsicament, només dir-li al diputat del Partit Socialista que li agraeixo haver presentat esmenes, però la veritat és que, si no li vaig acceptar cap, és per aquest principi del PSC ja, que s'ha tornat com un eix troncal en aquesta legislatura, que és aquestes coses d'accions oportunes, continuar garantint, continuar posant èmfasi, donar suport. Llavors, nosaltres, a totes aquestes esmenes que no van en la línia de millorar, sinó en la línia de descafeïnar, jo personalment no les acceptaré.

I dir-li a la diputada de Junts que, quan toqui debatre la seva proposta, li donarem suport, però que ha fet aquí pràcticament una esmena in voce, que podria haver fet al paper, i que hagués millorat –realment li dic–, el text, i amb el qual nosaltres ens hi haguéssim sentit còmodes.

I, finalment, al diputat d'Esquerra dir-li que és cert, jo, que també vinc del món municipalista, sí que és veritat que hi ha coses que es podrien haver millorat, i que tot el que sigui envair competència municipal, jo no estic personalment a favor, però sí que és veritat que queda molt marge de millora, i agraeixo els vots favorables.

El president

Passem a la votació, però primer..., (*Veus de fons.*) els quatre per separat, molt bé.

Vots a favor del primer punt.

Unani..., no, vots a favor del primer punt?

Abstencions?

Amb l'abstenció de Junts per Catalunya, s'aprova amb 11 vots favorables, i... (*Veus de fons.*), 4 abstencions, sí, sí.

I passem al punt número 2.

Vots a favor?

Abstencions?

Vots en contra?

Queda rebutjada amb 3 vots a favor, 4 abstencions, i 5 en contra.

Passem al punt número 3.

Vots a favor?

Sis. Vots en contra?

Abstencions?

Queda aprovada amb 4 vots a favor, i 9 abstencions.

I el darrer punt, que és el quart.

Vots a favor?

Abstencions?

Com el primer punt, 11 vots a favor i 4 abstencions.

Proposta de resolució sobre la Biblioteca Pública de Tarragona

250-00713/15

Fem el darrer punt, que és la proposta de resolució que ha presentat el Grup de Junts en relació amb la biblioteca de Tarragona. Té la paraula el senyor, el diputat Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Moltes gràcies, president. Bé, avui portem aquesta proposta de resolució per la nova biblioteca pública de Tarragona, un equipament llargament desitjat a la ciutat. Nosaltres vam entrar a aquesta proposta a la meitat de l'estiu, perquè des del 27 de juny del 2024 fins finalment el setembre del 2025, la comissió interadministrativa per aquesta biblioteca que integren l'Estat, la Generalitat i l'Ajuntament de Tarragona no s'havia convocat. La qual cosa crec que és un exemple no precisament de diligència.

Crec que..., no vull fer sang amb aquest tema, però la vam entrar bàsicament perquè el tema no es dormís. Sobretot perquè ja veníem d'un antecedent també, que l'actual ministre de Cultura, al gener de 2024 havia dit que es convocaria un concurs per la redacció del projecte arquitectònic, que no s'ha convocat ni es preveu que immediatament es convoqui. Per tant, nosaltres aquesta necessitat ciutadana que creiem, avui s'ha parlat molt de desconexió respecte..., o d'interferència respecte el món municipal, en aquest cas no és així, aquesta biblioteca pública de Tarragona, en un Ajuntament que governa el Partit Socialista en solitari és una reivindicació clara, majoritàriament a més, consensuada amb els grups municipals, no per unanimitat, però sí majoritàriament.

I és un tema que s'ha anat reiterant, i que és una necessitat com veureu en la proposta escrita, en metres quadrats, que intenta anivellar Tarragona amb Girona i Lleida, aquesta xarxa de biblioteques de l'Estat. Per tant, nosaltres, aquest va ser l'objectiu principal. Lògicament, hem retirat, hem acceptat l'esmena del Partit Socialista perquè la reunió es va fer, cosa que per nosaltres és un èxit, és a dir, que es convoqui una reunió perquè s'entra una cosa i surt als mitjans de comunicació en un moment en què no hi ha notícies com és el mes d'agost i això al final faci reflexionar, ho entenem com una cosa positiva per part de tothom.

I sí que hem mantingut el punt que fa referència a que aquesta reunió tingui un ordre del dia, que encara no s'ha materialitzat. Un primer aspecte seria que hi hagi

l'acceleració del conveni entre l'Estat i l'Ajuntament. L'Ajuntament ha posat el complex de la Tabacalera a disposició de l'Estat i falta accelerar la realització d'aquest conveni. Això no s'ha fet. Hem transaccionat l'esmena amb el Partit Socialista perquè això quedi clarament el que volem. I hem retirat la concreció exacta dins de l'edifici. L'important és que hi hagi deu mil metres quadrats i no tant el lloc exacte on va, que ja ho decidiran els tècnics.

En segon cas i en tercer, hi han aspectes que competeixen al que seria la Generalitat. El primer era a l'Estat i l'Ajuntament, el segon i el tercer corresponen a la Generalitat, que és que es redacti el Pla de Necessitats i Usos. Fa molt de temps ja, quan es va presentar aquesta Comissió Interadministrativa el 2023, a principis, ja la Generalitat va dir que això ho tenia. Per tant, nosaltres reclamem que això es presenti i que es faci amb diligència i ràpid. Això no s'ha presentat. I, finalment, que s'estableixi un calendari per part de la Generalitat de tot el procés. Això no perquè sí, sinó que es faci en el sí de la Comissió Interadministrativa. No demanem que es faci en cap altre lloc, sinó que es faci en aquesta Comissió Administrativa, en què hi han les tres administracions i es estalviem així possibles temes de si competeix a una o una altra, ja estan tots i, per tant, ho resolguin.

I, finalment, hi havia un punt en què hem canviat una paraula. Disculpin aquí la manca d'exactitud del diputat que parla, que vam posar la paraula «compromet el Govern de l'Estat», i ho hem substituït per «instem el Govern de l'Estat», perquè s'inclogui això en el pressupost corresponent.

Moltes gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, diputat. I per posicionar-se sobre les esmenes i el contingut de..., la diputada Rocio Martínez..., Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, president. Bé, en primer lloc, agrair al Grup de Junts i al diputat Bertran alguna de les esmenes que ara coneixem que s'han acceptat i ho valorem molt positivament, perquè pensem que aquesta proposta de resolució tenia voluntat

constructiva, com així ha demostrat l'actitud i les paraules que m'han precedit en aquests moments.

La cultura a la ciutat de Tarragona és una prioritat pel Govern de la Generalitat i també pel Ministeri de Cultura i el 2 de setembre s'anunciava la creació en roda de premsa i a Tarragona del Consorci del Patrimoni Cultural de Tàrraco i també la construcció de la nova biblioteca pública de la ciutat, amb una inversió per aquesta darrera de 20 milions d'euros.

Val a dir que l'actual biblioteca, de mil vuit-cents metres quadrats, ni compleix amb els estàndards per població, ni tampoc amb els serveis necessaris, ni d'accessibilitat. L'edifici conegut com la Tabacalera és el lloc triat, el lloc que l'Ajuntament cedirà en breu al Ministeri de Cultura per ubicar aquesta nova biblioteca de deu mil metres quadrats, del qual l'Ajuntament i el Ministeri estan en negociacions.

Pensem que és un altre impuls a la cultura que viu el Camp de Tarragona des que es va posar en marxa aquesta legislatura fa només quinze mesos i que va acompanyat també de projectes estratègics com el que avui ens ocupa, que són els espais de lectura, els espais bibliotecaris com espais de proximitat, també espais de democratització del coneixement que tan necessari és a dia d'avui, també són espais d'acollida i espais que, evidentment, tenen una gran diversitat del que és la població catalana a dia d'avui.

Des del Grup Parlamentari del Partit del Socialistes i Units, votarem majoritàriament a favor de tots els punts d'aquesta proposta de resolució, perquè hem vist també aquesta voluntat constructiva i també acceptem positivament que s'hagi volgut transaccionar el punt 2.a, que pensem també que dona més sentit a aquesta voluntat de diàleg entre les administracions i també per accelerar al màxim possible la construcció d'aquesta nova biblioteca per Tarragona, tan important, tan esperada des de fa tants anys.

I, evidentment, instem també el Govern de l'Estat a incloure en els pressupostos generals del 26 aquest concurs d'idees pel projecte de la nova biblioteca pública de Tarragona. Nosaltres evidentment donarem suport al Congrés dels diputats i esperem que la resta de grups també així ho facin.

Per tant, moltes gràcies a Junts per aquesta proposta de resolució i, com deia, votarem majoritàriament tots els punts favorablement.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Diputada Raquel Sans...

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. En primer lloc, agrair al Grup de Junts i al diputat Bertran la presentació d'aquesta proposta de resolució. Jo crec que qualsevol empenta que puguem fer-li a la biblioteca pública de Tarragona és benvinguda i és bona, perquè fa tants anys que parlem de la biblioteca, tants anys que tenim promeses de biblioteca i que aquesta biblioteca no arriba, que ens pensàvem que governant el PSC a l'Ajuntament de Tarragona, governant al Govern de la Generalitat i governant també a l'Estat, com a mínim, una mica més senzilla seria la cosa.

De moment, el que tenim són promeses, tenim una possible ubicació a la Tabacalera, però no hi ha res tangible i, per tant, més enllà dels anuncis, més enllà de les promeses, el que creiem que necessita Tarragona és una biblioteca a l'alçada de la població que representa. Abans parlàvem d'Argentona, dotze mil habitants. Jo no sé si vostès han tingut l'oportunitat d'anar a la Biblioteca Pública de Tarragona, mil vuit-cents metres, que, evidentment, no dona el servei que pertoca a una capital i a Tarragona exigim allò que tenen els altres, eh?, vull dir, no exigim més del que tenen els altres i sempre arribem tard, ni Lleida, ni Girona i, en aquest cas, Tarragona.

Amb aquesta alineació dels astres que tenim amb un Govern del PSC a l'Ajuntament, amb un govern del PSC a la Generalitat i amb un govern del PSOE a Madrid, entenem que ara sí que ha d'anar tot alineat i que, per tant, aquesta biblioteca serà una realitat. Per tant, agrair aquesta empenta. Nosaltres, com a grup, en aquest cas, a l'oposició, seguirem empenyent perquè això sigui possible, perquè els tarragonins i tarragonines mereixem allò que ens pertoca, que és el mateix que tenen la resta, res més.

El president

Moltes gràcies, diputada. La diputada Lorena Roldán, endavant.

Lorena Roldán Suárez

Sí, moltes gràcies, president. Jo lamento trencar el consens que s'ha generat al voltant de la biblioteca de Tarragona. Estic d'acord amb la diputada Sans que Tarragona exigim o ens mereixem el mateix que tenen els altres, però, en aquest cas, si ens fixem en altres províncies, disposen de nous equipaments, d'equipaments que s'han fet expressament per acollir la biblioteca, equipaments culturals, però nosaltres, en aquest cas, sembla que s'ha de fragmentar un edifici que és emblemàtic i històric a Tarragona. L'Ajuntament ha de cedir aquesta part a la Generalitat, bàsicament perquè l'Ajuntament no sap què fer amb la Tabacalera, i així portem molts anys.

Per tant, nosaltres votarem en contra d'aquesta proposta de resolució, i de fet ja ens hem manifestat en aquest sentit també des del Consistori de Tarragona, no tant perquè no desitgem una biblioteca, que evidentment sí, perquè les instal·lacions que tenim a dia d'avui són molt precàries, sinó més per la ubicació, no hi estem d'acord i el que demanem és que tant l'Ajuntament com el Govern de la Generalitat, com en aquest cas també el Ministeri, doncs tinguin en compte Tarragona i ens comparin també amb altres capitals de província com és la nostra, i tinguem un equipament cultural a l'alçada de...

Fitxer 16

de la nostra província, i de la nostra ciutat.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara, per posicionar-se el diputat Acosta, de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, nosaltres ens posicionem en l'abstenció perquè creiem, perquè som profundament respectuosos amb el principi de subsidiarietat, és a dir, creiem en el paper fonamental del municipi i creiem que la interlocució ha de ser directa des de

l'Ajuntament de Tarragona sense mediació del Parlament. Un ajuntament com el de Tarragona té entitat suficient com per no ser tutelat pel Parlament regional, ja que no és la seva funció, com sembla que llisca dins d'aquesta proposta de resolució.

Per aquest motiu, nosaltres ens abstindrem en la votació.

El president

Gràcies, diputat. I ara el grup proponent per posicionar-se sobre les esmenes.

Jordi Bertran i Luengo

Gràcies, president. Hem acceptat la primera i la cinquena esmena del Partit Socialista i hem transaccionat la segona en la línia que he manifestat abans. I la tercera i la quarta, doncs, no l'hem acceptat. La tercera, senzillament, perquè creiem que és una qüestió de redacció i la nostra és més detallada. I la quarta perquè no és una opció la de la Generalitat, la de subscriure els contractes, sinó que és un ordre ministerial que delega les competències en aquest àmbit de l'Estat a la Generalitat. En aquest sentit, avui, ara no tenim la diputada Renedo, però sí que vull posar en valor la seva experiència en la tramitació d'expedients de biblioteques en relació també amb aquest àmbit de col·laboració, de cooperació entre el Govern central i la Generalitat.

Per tant, creiem que sí que és important que pensem que, per la bona marxa d'això, cadascú ha de fer el seu paper.

Moltes gràcies, president.

El president

Moltes gràcies.

Algú demana votació separada? Sí, el Grup Socialista. Endavant, diguin, diguin.

Rocío García Pérez

Primer un dubte. L'esmena 1 del punt 1, havia d'acceptar la nostra esmena, vull dir que..., d'acord? I després el punt 2.c, que seria el que demanaríem votació separada.

El president

Molt bé. Per tant, comencem per votar el punt 2.c.

Vots a favor?

En contra?

Dos.

Abstencions?

Cinc.

Per tant, prospera amb 6 vots favorables, 2 contraris i 6 abstencions.

I ara votem la resta de la proposta de resolució.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Amb 1 abstenció, 2 vots en contra i la resta de vots favorables, queda aprovada.

Agraeixo als que em van insistir que féssim aquest ordre del dia, perquè jo no creia que fos possible que ho féssim, però finalment tenien raó vostès i s'ha pogut fer.

Moltes gràcies.

I s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a...